

Gagek Sĕn Kerisi Tato Vu Jon Nebĕ Pesepsĕn

¹ Wirek gagek sĕnĕ yĕ neggĕp vunsĕn, loĵ mĕm Anutu tato yam rangah vu Yesu in bĕ tato vu yi hur lo nabĕ: Ngaa nabĕ sĕnĕ vongin anon jaĵ pevis. Lob vong yi angĕr yam vu sa Jon sĕn yi hur sa, benĕr gagek vu sa. ² Lob sa Jon, sa halĕ ngaa pin sĕnĕ bekevu, lob senĕr rangah bĕ Anutu yi gagek los gagek sĕn Yesu Kerisi nĕr rangah lo yĕnon. ³ Gagek sĕnĕ netateĵin ngaa pin sĕn rĕĵ anon jaĵ vu tamusĕn lo. Om nabĕ mehĕti natevin og rĕĵ kwa vesa. Log alam sĕn degengo lo, nabĕ degebĕ nengaj vu medesepa doĵ, og rĕĵ kwaj vesa geving in buk dus rak.

Jon Kevu Gagek Ya Vu Kerisi-yi-alam Yu Nemadvahi-bevidek-luu

⁴ Sa Jon kevu gagek sĕnĕ yĕk vu Kerisi-yi-alam ham yu nemadvahi-bevidek-luu sĕn ham nedo ggĕp distrik Asia* aga. Anutu sĕn nedo gwĕbeng, geyĕ nedo vu nyĕdahis, geyĕ rĕĵ nam vu tamusĕn lo, losho yi ngaahur nivesa nemadvahi-bevidek-luu sĕn denare dus vu sĕa-los-arĕ lo, degevang semusemu los degevang beham ayomin gĕp revuh. ⁵ Log Yesu Kerisi mehĕ sĕn nenĕr Anutu yi gagek rangah nirĕp lo gevang semusemu los gevang beham ayomin gĕp revuh nabĕ saga geving. Yiĵ yi sĕnĕ sĕn kedi rak mugin vu bedub tu hil arid aguu lo. Lob tu mehĕ-los-bengĕ bĕpata benĕgin alam-los-bengĕj pin vu dob sĕnĕ. Yĕ ahĕ neving

hil, lob ripek hil ngaa nipaya pin ya rak nikök.
⁶ Vong behil atu Ama Anutu yi alam los yi alam sën nehako seriveng lo, in bë hil gevong huk vu yi. Om hil gaço arë jaç na vavunë rot, geniwëek gëp vu yi degwata los degwata. Yönon.

⁷ Ham gwengo rë! Rëç nam los beggob,
 lob mehönon pin mëm yö rëç degelë jaç malaj.
 Alam sën degelu yi rak kele los detul brëm ya yi lo,
 og rëç degelë yi geving.
 Lob mehönon pin vu dob rëç deketul newaj
 gedengu rot in yi.

Ëë-ë, sënë rëç anon jaç yönon rot.

⁸ In Mehöböp Anutu nër bë, “Yik sengo hevong bengaa pin anon rak vu muginsën, log sëç semu ngaa pin benivesa jaç vu tamusën.” Yik yi sënë sën yö nedo vu gwëbeng, geyö nedo vu nyëdahis, gerëç nam vu tamusën lo. Nër nebë sënë, in niwëek pin neggëp vu yi.

Jon Lë Yesu Rak Mala

⁹ Sa Jon sën ham arimin sa, in Yesu yi alam sa ving ham lo. Sa nehako maggin ving ham, lob setu Anutu yi alam ving ham. Lob hil pin nare niwëek loç ti benekerë maggin. Senër Anutu yi gagek rangah, log senër Yesu yi Bengö Nivesa rangah ving. Senër nebë sënë, lob deruuk sa bedevong beseyam nado kedu loo vuheng sën Patmos agi.

¹⁰ Lob loç Mehöböp yi buk sën Soda lo, lob Anon Vabuung yam ggërin sa rot. Lob sa hango mehöti aye yam niwëek ggëp sa demig nebë sën avuuk ti,
¹¹ benër bë, “Ngaa pin sën gelë agi, og gekwevu dok na kapiya begwevong na vu Kerisi-yi-alam yu nemadvahi-bevidek-luu. Gwevong na vu Epesus,

gena vu Smurna ga, na vu Pergamum ga, na vu Tuatira ga, na vu Sardis ga, na vu Piladelpia ga, na vu Laodisea.”

¹² Lob sehërin yah in bë galë mehö sën nenër gagek vu sa agi, loḵ tum sa halë ram sën desemu raḵ goor lo nemadvahi-bevidek-luu medo netum.

¹³ Lob sa halë mehöti nare loḵ ram saga vuheng atov. Ni nebë Mehönon Nalu, geröp tob adingsekë beggërin vaha, log vaḵu ḵabi goor loḵ newa. ¹⁴ Log yu og yu viis yö ni veroo rot nebë ahök niviiis, genebë beggob veroo, log mala gahis netum nebë nengwah leleksën. ¹⁵ Log vaha nepelibin nebë braas, lob malangeri beniḵapiik rot. Log sa hango aye nebë lubek böpata dedun. ¹⁶ Nejom betuheng nemadvahi-bevidek-luu loḵ nema vesa. Gepaëp-yu-anil nevu vahi vahi ti, benevu rot bevare nesoo loḵ avi. Log mala netum nebë sën hes netum niwëëk rot lo.

¹⁷ Sa halë yi, lob sediik besevës beheto nahëp loḵ vaha nebë sën heljäng ti. Loḵ bë nema vesa raḵ sa genër bë, “Su gegöneng! Sa mehö muginsën los mehö tamusën yönon rot. ¹⁸ Sa nado malag-tumsën. Wirek sediik, rëḵ gwelë! Gwëbeng sa nado malag-tumsën degwata los degwata. Lob kii diiḵsën-yi los Nyëg-Nipaya-yi neggëp vu sa besetu ala menehegin. ¹⁹ Om kwevu ngaa pin sën gelë ggovek lo, los ngaa sën genelë gwëbeng agi, gengaa sën vongin berup agi geving. ²⁰ Gelë betuheng nemadvahi-bevidek-luu sën nedo loḵ sa nemaḡ vesa lo, los gelë ram goor nemadvahi-bevidek-luu sagi, og sënëḵ tahutahu mu bedegwa nebë sënë: Betuheng nemadvahi-bevidek-luu sënë tahu Kerisi-yi-alam yu nemadvahi-bevidek-

luu hir angër. Log ram nemadvahi-bevidek-luu sënë, og yik tahu Kerisi-yi-alam yu nemadvahi-bevidek-luu.”

2

Yesu Nër Gagək Raḵ Kerisi-yi-alam Vu Epesus

¹ “Log kwevu gagək na vu Kerisi-yi-alam sën denedo Epesus agu hir angër nabè:

Mehö sën nejom betuheng nemadvahi-bevidek-luu loḵ nema vesa, gevare neyoh ram goor nemadvahi-bevidek-luu vuheng atov agi lo, vong gagək sënë yök vu hong bë: ² Serak aggata pin sën genesepa loḵ lo ni. Geserak hong huk niwëek sën genevong vu sa lo ni. Geserak ni bë nim wëek bekwerë vanë los kwam vesa, genim nelëlin alam nij paya. Log alam vahi denër vu hong bë, ‘He alam sinarë ving’, rëḵ mu sir sagak su sinarë yönon rë. Rëḵ ngo geseggi hir gagək begetök raḵ hir ngaa sën denevong lo degwa bë sir alam tetuhinsën mu. ³ Alam denelë bë genesepa loḵ sa arëg, lob denevong paya vu hong. Rëḵ mu ngo genare niwëek begenekwerë maggin gesu nim tebö nerak rë. Besënëḵ serak ni. ⁴ Rëḵ mu sa gagək ti neggëp raḵ hong nebè: Wirek sën nahën genevong ving mewis lo, og ahëm neving sa pangsën, gaḵ gwëbeng og ma! ⁵ Wirek og genevong ngaa nivesa, rëḵ gevuu aggata saga ya gegeya gevës. Om kwam bo nah aggata sën genevong wirek lo begegwerin hong, log gwevong ngaa nabë sën gevong muginsën lo. Gaḵ nabë su gegwerin hong rë genama, og sëḵ natök nöḵ vu hong besebo hong ram vër. ⁶ Rëḵ mu huk nivesa ti sënë nahën neggëp vu

hong: Genelë Nikolas yi alam hir ngaa nipaya sën denesepa loḵ lo paya. Lob yik sa nehalë hir aggata saga paya ving nebë saga.

⁷Nebë saga, om nabë mehöti nenga neggëp, og gengo gagek sën Anon Vabuung nër vu Kerisi-yi-alam lo megero! Mehöti sën kesuu ngaa maggin los ngaa nipaya pin lo, og sëḵ ngogekin yi bega kele sën gevong behil medo malad-tumsën lo anon. Kele sën nare loḵ Anutu yi huk anon lo.”

Yesu Nër Gagek Raḵ Kerisi-yi-alam Vu Smurna

⁸ “Log kwevu gagek na vu Kerisi-yi-alam vu Smurna hir angër nabë:

Mehö muginsën los mehö tamusën sën diik wirek rëḵ gwëbeng nedo mala-tumsën ggökin lo vong gagek sënë yök vu hong bë: ⁹ Serak maggin los nivanë sën netök vu hong lo ni, beseraḵ ni ving bë devasap höm ngaa-dob-yi rot gegenedo paya yönon. Rëḵ mu hong ngaa-yagek-yi ngahisekë neggëp! Log serak gagek sën alam la denenër pelë raḵ hong lo ni. Alam sënë denenër sir bë sir degwa vu Yuda. Rëḵ mu su degwaj vu Yuda yönon rë, gaḵ Satan yö yi alam sir. ¹⁰ Nahub teka rë, loḵ ham rëḵ gwëko vanë, rëḵ mu ham su newamin jaḵ in ngaa saga. Ham gwengo rë! Satan rëḵ naduu ham la na karabus in seggi ham. Lob ham rëḵ gwëko maggin los vanë noh vu buk nemadluho. Rëḵ mu ngo gwëvong geving rot, bena berup doḵ buk sën genadiik lo, lob mëm sëḵ gevong madub nivesa vu hong. Madub saga og yik sën gemedo malam-tumsën degwata lo.

¹¹ Nebë saga, om nabë mehöti nenga neggëp, og gengo gägek sën Anon Vabuung nër vu Kerisi-yi-alam agi! Nabë mehöti kesuu nḡaa maggin los nḡaa nipaya pin, og diiksën sën netu luu lo su rëk natök vu yi rë, gaḡ rëk rëk nama verök yi!”

Yesu Nër Gägek Raḡ Kerisi-yi-alam Vu Pergamum

¹² “Log kwevu gägek na vu Kerisi-yi-alam sën denedo Pergamum agu hir angër nabë:

Mehö sën paëp-yu-anil benevu malangeri genevu vahi vahi bevare nesoo loḡ avi lo, vong gägek sënë yök vu hong bë: ¹³ Serak hong nyëḡ ni bë Satan tu mehö-los-bengö benevong yi huk loḡ. Rëk genejom sarëḡ ahon niwëëk gayom neyam timu vu sa, gesu genelah sarëḡ vun rë. Yönon, wirek og Antipas nenër sa gägek rangah benedo ving ham. Yö nesepa loḡ sayeg yönon rot. Lob desis yi mediik loḡ hong nyëḡ sën Satan tu mehö-los-bengö benevong yi huk loḡ lo. Log loḡ buk sënë ving, og su gelah sarëḡ vun rë. ¹⁴ Rëk mu sa gägek la neggëp raḡ hong bë: Hong mehö la vu Pergamum denejom Balaam yi aggata ahon niwëëk. Balaam yi aggata lo nebë sënë: Tato aggata-tetuhinsën-yi vu Balak in bë tetuhin alam Israel begevong bengaa nipaya kepë sir. Lob Balak vong balam Israel degga reggu sën alam vahi denesis medetung tu seriveng vu anutu-kuungsën lo, gevong bedenevong baggëb ving. ¹⁵ Log yik hong alam la ving denejom Nikolas yi alam hir gägek nipaya ahon niwëëk rot. ¹⁶ Om gegwërin hong. Gaḡ nabë nama, og teka rëk sa hevongin nöḡ vu hong begevong

begö vu alam nijpaya saga jak paëp-yu-anil sën vare nesoo loḵ saviḡ agi.

17 Om nabë mehöti nenga neggëp, og gengo gagek sën Anon Vabuung nër vu Kerisi-yi-alam agi megero! Nabë mehöti kesuu ngaa maggin los ngaa nipaya pin, og sëḵ bo nos-yagek-yi sën nahën neggëp vunsën gwëbeng agi vu yi, log sebo gelöng veroo ti vu yi. Sa kevu ggev mewis rak gelöng sënë, lob mehö ngwë su rëḵ jak ggev sënë ni rë. Gaḵ yik mehöti sën rëḵ geḵo gelöng lo yö timu rëḵ jak ni.”

Yesu Nër Gagek Rak Kerisi-yi-alam Vu Tuatira

18 “Log kwevu gagek na vu Kerisi-yi-alam vu Tuatira hir angër nabë:

Mehö sën mala gahis netum niwëëk ata nebë nengwah leleksën, gevaha nebë braas beyö medo nepelibin lo vong gagek sënë yöḵ vu hong bë: 19 Serak ngaa pin sën genevong lo ni. Serak ni bë ahëm neving alam, log ayom neyam timu vu sa, gegenevong huk pin in bë doḵ vu mehönon. Serak ni bë genare niwëëk in maggin pin sën netöḵ vu hong lo. Serak aggata sën genesepa loḵ muḡin lo ni bë nivesa. Log sën gwëbeng agi, og nivesa rak ya veröḵ yi rot. 20 Rëḵ mu sa gagek sënë neggëp rak hong bë: Genevong bavëh ti nebë Yesebel nedo ving hong. Avëh sënë nenër bë yi avëh-nenër-gagek-rangahsën, rëḵ mu ma genetahu sa hur lo bë desepa doḵ baggëb, gedega reggu sën denetung netu seriveng vu anutu-kuungsën lo. Lob netetuhin sir rak ngaa nebë sënë. 21 Rëḵ sa hevongin bë gërin yi, om sën sa nehalë yi mu genedo buk la, rëḵ ma genilël

bē su gērin yi begeruu demi vu yi baggēb sēnē rē. ²² Om gwengo rē! Sēk gevong bavēh sēnē navi gesang rot, log ni jak böpata bena megēp jak yi reek hus ading rot. Log maluh lo sēn denevong baggēb vu yi lo, nabē su degērin sir bedegeruu demij vu ngaa sēn avēh nevong lo rē, og sēk bo vanē böpata los maggin vu sir. ²³ Log sengis nalu lo medenadiik geving. Sēk gevong nabē sēnē, lob mēm Kerisi-yi-alam pin rēk dejak ni nabē sa neseggi mehōnon pin kwaj los ayoj menehero. Gedejak ni nabē sēk bo nyēvewen dok nah vu ham ti ti lo niröp noh vu ngaa sēn ham nevong lo. ²⁴ Rēk gwēbeng sa bē nanēr vu ham Tuatira vahi sēn ham su nesepa loḱ gagek nipaya agi rē lo nabē: Ham su nesepa loḱ rē geham su kwamin netōḱ rak ngaa sēn denenēr bē Satan yi gagek vunsēn los degwa lo rē, om sa su rēk gevong huk böp ngwē vu ham rē. ²⁵ Rēk ngaa nivesa pin sēn ham nejom lo, og ham ngo najom ahon niwēek rot bena berup dok buk sēn sa natōḱ nom lo.

²⁶ Nabē mehōti kesuu ngaa maggin los ngaa nipaya pin, gesepa dok sa aggata rot bena berup dok sēn yi buk nama na lo, og sēk gevong arē böp vu yi benatu alam-yu-ngwē alaj—

²⁷ ‘Lob rēk najom aēn dus ti beegin sir jak nabē sēn mehōti sis dēg soḱek lob puvn teka teka.’

Huk sēn sevo vu yi agi, og yik nebē huk sēn Amag vo vu sa in bē sa gēgin mehōnon lo. ²⁸ Lob sēk bo betuheng Majelēe vu yi, ²⁹ om nabē mehōti nenga neggēp, og gengo gagek sēn Anon Vabung nēr vu Kerisi-yi-alam agi megero!”

3

Yesu Nĕr Gagek Raḵ Kerisi-yi-alam Vu Sardis

¹ “Log kwevu gagek na vu Kerisi-yi-alam sĕn denedo Sardis agu hir angĕr nabĕ:

Mehö sĕn ḵo Anutu yi ngaahur nivesa nemadvahi-bevidek-luu, gejom betuheng nemadvahi-bevidek-luu loḵ nema lo vong gagek sĕnĕ yök vu hong bĕ: Serak ngaa pin sĕn genevong lo ni. Denenĕr hong bĕ: ‘Kerisi-yi-alam yu ti sĕnĕ nedo mala-tumsĕn’, rĕḵ ma gegetu heljĕng rak.

² Om kwedi jak bemalam natum! Hong aggata pin sĕn nahĕn neggĕp bevongin nadiik na lo, og gebo gadu dok. In ngaa pin sĕn genevong lo, og sa su halĕ ti meneggĕp niröp rot vu sa Anutu mala rĕ.

³ Wirek gengo Bengö Nivesa sĕnĕ, lob geḵo yök vu hong ggovek ya los kwam vesa. Om kwam bo nah gökin megenajom gagek saga ahon begegwerin hong. Nabĕ su kwedi malam natum rĕ, og sa hevongin natök nöḵ vu hong nabĕ alam sĕn deneyök hodeḵ lo, log hong rĕḵ dugin buk sĕn sĕḵ natök nöḵ vu hong lo.

⁴ Rĕḵ mu hong alam Sardis la, og yö denahĕn denedo gesu denevong behir tob ningöhek neraḵ rĕ. Om sir sĕnĕ rĕḵ dejöp tob veroo mewis behe los ana dok ti, in sir alam yohvu.

⁵ Nabĕ mehöti kesuu ngaa maggin los ngaa nipaya pin, og sĕḵ jöp tob veroo nabĕ sĕnĕ dok yi, log sa su rĕḵ jesöo arĕ na dok kapiya-mala-tumsĕn-yi rĕ. Gaḵ sĕḵ nanĕr arĕ rangah jak Amag losho yi angĕr lo malaj.

⁶ Om nabĕ mehöti

nenga neggëp, og gengo gagek sën Anon Vabu-
ung nër vu Kerisi-yi-alam agi megero!”

Yesu Nër Gagek Raḵ Kerisi-yi-alam Vu Piladelpia

⁷ “Log kwevu gagek na vu Kerisi-yi-alam vu
Piladelpia hir angër nabë:

Mehö vabuung sogek, sën nevong yoh vu yi
gagek besu netetuhin rë lo, negin Davit yi kii sën
Yerusalem mewis yi lo. Lob netahinin reping,
gemehöti su yoh vu bë behii nah rë. Log nevehii
reping, lob mehöti su yoh vu bë tahinin gökin rë.
Mehö sënë vong gagek yök vu hong bë: ⁸ Serak
ngaa pin sën genevong lo ni. Om gwelë rë. Sa
hebë veluung avi meggëp netök loḵ malam, lob
mehöti su yoh vu bë rëḵ behii nah rë. Serak ni
bë nim wëëk teka mu, rëḵ genesepa loḵ sa gagek,
gesu genelah sarëḡ vun rë. ⁹ Log geraḵ alam sën
Satan yi alam sir agi nij bë denenër sir bë sireḵ
alam Yuda. Rëḵ mu ma! Sir su Yuda rë. Gaḵ
sir alam gagek tetuhinsën. Om gwengo rë! Sëḵ
ḡevong balam saga nam depetev medegëp doḵ
malam, log dejak ni nabë sahëḡ neving hong.
¹⁰ Ngo genesepa loḵ sa gagek, lob ngo genare
niwëëk in ngaa maggin pin sën netök vu hong lo.
Nebë saga, om sengo rëḵ malagin hong rot, lob
seggisën sën rëḵ berup beseggi alam pin noh vu
dob pin lo su rëḵ natök vu hong rë. ¹¹ Sëḵ natök
nök vu hong pevis. Om ngaa sën ḡeḵo vorot lo,
og ngo pasang genapiik vu niwëëk. In tum rëḵ
deḡeḵo hong madub-kesuusën-yi vër medebo vu
mehö gwë.

¹² Nabë mehöti kesuu ngaa maggin los ngaa
nipaya pin, og sëḵ barah yi nabë mudeng in

gadu sa Anutu yi dub vabuung ahon. Lob su rĕk gevuu dub vabuung gegeto menah dobnĕ gökin rĕ. Gaḵ rĕk nama verōḵ yi. Sĕḵ ḵevu sa Anutu arĕ jaḵ yi, los sa ḵevu sa Anutu yi nyĕḡ arĕ jaḵ yi. Nyĕḡ böp sagi og yik Yerusalem mewis sĕn sa Anutu rĕk gevong megevuu yagek geduk nam lo. Log sĕḵ ḵevu sengo arĕḡ mewis jaḵ yi geving. ¹³ Om nabĕ mehōti nenga neggĕp, og gengo gagek sĕn Anon Vabuung nĕr vu Kerisi-yi-alam agi megero!”

Yesu Nĕr Gagek Rak Kerisi-yi-alam Vu Laodisea

¹⁴ “Log kwevu gagek na vu Kerisi-yi-alam vu Laodisea hir angĕr nabĕ:

Mehō gagek anon degwa sĕn nenĕr Anutu yi gagek pin nirōp los nenĕr gagek yōnon mu yoh vu buk pin lo vong gagek sĕnĕ yōk vu hong. Ngaa pin sĕn Anutu tung lo degwa yi, benĕr bĕ: ¹⁵ Serak ngaa pin sĕn genevong lo ni. Serak nim bĕ su ayom nikul* rĕ, gesu ayom niḵerus rĕ. Gaḵ bĕ mĕm ngo gemedo nikul ma gemedo niḵerus los dahis og mĕm! ¹⁶ Rĕḵ ma gegenedo vuheng atov, geyik ayom niḵerus mahen teka mu. Gaḵ su ayom niḵerus rot rĕ, gesu ayom nikul rot rĕ. Om sĕḵ namuteḵ hong nom in avig. ¹⁷ Log genenĕr nebĕ sĕnĕ, ‘Sa monĕ ngahiseḵĕ, gesa ngaa ngaa ngahiseḵĕ nedo. Sa su narak vu in ngaa ti rĕ.’ Rĕḵ mu ma, gegenedo paya verōḵ yi, beyoh vu bĕ alam kwaj paya in hong. Gerak vu in ngaanon rot, gemalam ḵenod, gegenedo

* **3:15:** Sĕn nĕr bĕ ayoj su nikul gesu niḵerus rĕ lo, og nĕr bĕ su denelĕĕin Kerisi ya yōnon rĕ, gesu denepiik vu yi yōnon rĕ, gaḵ denedo vuheng atov.

ahēm töksën, gengo genedo dug dug in hong.
¹⁸ Nebë saga, om sebo kwa sënë vu hong: Maḵ mēm gebago goor sën nengwah gga lob tu mewis bemalangeri raḵ lo vu sa, lob mēm rëḵ gegorek ngaanon-yagek-yi. Log gebago tob veroo vu sa in kwebu navim jaḵ, in su ahēm natök vu alam benim namum. Gegebago marasin vu sa in gwetung doḵ malam, in malam natum begwelë nyëḡ. ¹⁹ Nabë sahëḡ neving alam, og sa navo gagek raḵ sir benesesor hir aggata. Om kwam bo hong begegwerin hong yönon. ²⁰ Gwelë! Sa nare bayeḡ nerak genavoseḵ, om nabë mehöti gengo sayeḡ betateḵin ayo, og sëḵ doḵ na vu yi bemedo geving yi. Lob sëḵ ga nos geving yi, gega nos geving sa.

²¹ Nabë mehöti kesuu ngaa maggin los ngaa nipaya pin, og sëḵ ngoḡekin yi bemedo geving sa jaḵ sa sëa-los-arë, nabë sën sa kesuu ngaa maggin los ngaa nipaya pin wirek, lob sa nado ving Amaḡ raḵ yi sëa-los-arë agi. ²² Om nabë mehöti nenga neggëp, og gengo gagek sën Anon Vabuung nër vu Kerisi-yi-alam agi megero!”

4

Denedudeḵ Vu Anutu Vu Yagek

¹ Sënë ggovek, log sa halë veluung avi ti ggëp netök vu yagek. Lob mehöti sën sa hango aye wirek nebë avuuk nesu lo nër vu sa ggökin bë, “Gejaḵ nam vavunë sënë rë, loḵ mēm sëḵ tato ngaa pin sën rëḵ natök nam vu tamusën lo vu hong.” ² Lob Anon Vabuung verup ggërin sa niwëek avuti, lob sa halë sëa-los-arë ti nedo yagek,

lob Mehö lo rak nedo sêa sênë. ³ Sa halë Mehö sên nedo rak sêa agi ni nebë gelöng sekwahek veroo malangeri los gelöng kök rubi, log marubggii ti varah tetup loḵ yi sêa, lob sa halë gemedo nepel-bin nebë gelöng nimewis emeral. ⁴ Log sêa-los-arë mehödahis-bevidek-lubeluu nedo tetup loḵ sêa-los-arë böp sênë, lob alam ggev mehödahis-bevidek-lubeluu rak denedo sêa sagi. Ggev lo sênë deröp tob veroo, gedetung madub goor rak yuj. ⁵ Davës nevër rak sêa-los-arë sênë menejêh ya, log dedun nerak, gevakuvek netetap. Log detaggi dee nemadvahi-bevidek-luu mevare denetum loḵ sêa sênë mala. Nengwah sênë og yik Anutu yi ngaahur nivesa nemadvahi-bevidek-luu. ⁶ Log ngaa ti nebë loo benedo loḵ sêa-los-arë sênë mala. Ni nebë garas malangeri soḡek sên denenër arë nebë kristel lo bemala rangah rot.

Log ngaa lubeluu denedo malaj-tumsën medenedo loḵ vuheng, lob detetup loḵ sêa-los-arë sênë medenare, gemalaj gahis ngahisekë vunin malaj los yuj gemu. ⁷ Ngaa sên nedo mala-tumsën netu muginsën ni nebë reggu böp layon. Log ngaa sên netu luu ni nebë burmakau maluh böp ti. Log ngaa sên netu löö mala nebë mehönon. Log ngaa netu lubeluu ni nebë tuḡ böpata sên nevëëng vavunë lo. ⁸ Ngaa lubeluu sên denedo malaj vesa lo banisej nemadvahi bevidek ti ti yoh vu sir. Log malaj gahis ngahisekë nedo ggërin anoj pin gebanisej pin ving. Lob denevong raro buk gerangah bë:

“Niwëëk pin neggëp vu Mehöböp Anutu. Yi mehö vabuung, yi mehö vabuung, yi mehö vabuung. Yö nedo wirek, benedo gwëbeng, gerëḵ nam.”

Gesu denesewah rē. ⁹ Ngaa la sēn denedo malaj-tumsēn agi, denenēr Mehō sēn nedo raḵ sēa-los-arē benedo mala-tumsēn degwata los degwata lo rangah. Log deneko arē raḵ, gedeneπισek in yi, gayoj netee yi vu yi. Log yoh vu buk, og yik ngaa lubeluu sēn denedo malaj-tumsēn agi denevong raro nebē sēnē. ¹⁰ Lob alam ggev mehōdahis-bevidek-lubeluu sēn denepetev medeneggēp loḵ Mehō sēn nedo raḵ sēa lo mala medeneko yi raḵ. In Mehō sēnē nedo degwata los degwata. ¹¹ Log denetē hir madub goor ya meto nedo loḵ mala, gedenenēr bē:

“Oo Mehōbōp, he Anutu hong.

Geyoh vu rot bē alam pin denanēr nim wēek rangah,

los degeko arēm jaḵ,
gedegurek nim wēek babu.

In ngo getung ngaa pin.

Ngo getung ngaa yoh vu kwam,
lob anon raḵ,
lob ngaa pin sagi nedo rot begwēbeng.”

5

Jon Lē Ḷapiya Ti Sēn Dejegwi Raḵ Kele Niḵegwi
Bemir Rot*

¹ Log sa halē Mehō sēn nedo raḵ sēa-los-arē lo jom ḵapiya ti loḵ nema vesa, begagek neggēp raḵ vahi vahi. Log devevir bedemir raḵ kele niḵegwi* loḵ len nemadvahi-bevidek-luu, bekanak raḵ neggēp kele niḵegwi*. ² Log sa halē angēr los niwēek ti genetahi bōpata bē, “Mehō re yō nivesa rot, beyoh vu bē napuvin kele niḵegwi* in ḵapiya sēn agi gegepuh-a?” ³ Rēḵ mehō ti su nivesa menedo

yagek, ma nedo dob, ma nedo dob gebinë, in bë gepuh kapiya sënë benatevin rë. ⁴ Sa halë gesu detök vu mehöti beyoh vu bë gepuh kapiya sënë genatevin rë. Lob sayog maggin besesu rot. ⁵ Rëk ggev ti nër vu sa bë, “Su gengu! Gaḱ gwengo rë! Reggu böp layon sën yi degwa vu Yuda geverup loḱ Davit-yi-mewis nebë sën megen neggol loḱ kele degwa lo nedo. Mehöti sënë kesuu Satan los ngaa dob yi pin. Om yi sënë yoh vu bë rëḱ napuvin kele niḱegwi* nemadvahi-bevidek-luu sagi na in kapiya sënë gegepuh.”

Jon Lë Sipsip Nalu

⁶ Log sa halë Sipsip Nalu ti nare, rëḱ ni nebë sën desis mediik tu seriveng. Nare loḱ sëa-los-arë sënë gengaa lubeluu sën denedo malaj-tumsën agi losho alam ggev lo vuheng atov. Vis nemadvahi-bevidek-luu, gemala ḱahis nemadvahi-bevidek-luu. Mala ḱahis sagi og yik Anutu yi ngaahur nivesa nemadvahi-bevidek-luu sën Anutu vong sir ya meyoh vu dob pin lo. ⁷ Lob mëm Sipsip Nalu sënë ya meḱo kapiya sënë loḱ Mehö sën nedo rak sëa-los-arë lo nema vesa. ⁸ Ko kapiya sënë ggovëk ya, log ngaa lubeluu sën denedo malaj-tumsën agi losho alam ggev mehödahis-bevidek-lubeluu sënë depetev medeneggëp loḱ Sipsip Nalu mala. Alam ggev pin deḱo ngaa-sengii-yi ni nebë gita, los ḱabum goor yoh vu sir pin. Log kabang reggu nivesa pup ḱabum pin ayoj. Yik sënëḱ Anutu-yi-alam hir jomraḱsën. ⁹ Log devong raro mewis ti nebë:

“Geyoh vu rot bë gwëḱo kapiya
beganapuvin kele niḱegwi* sën neggërin lo.

In desis hong megediik tu seriveng,
lob gebago mehōnon yom vu Anutu rak nim
kōk.

Yōnon, gebago alam lok mehōnon degwaj pin,
gelok ayej ti ti pin,
gelok dob ti ti pin.

10 Gegevong bedetu hil Anutu-yi-alam-deneko-
seriveng
los detu yi alam-los-bengöj
in denatu ala bedegegin dob.”

Deko Sipsip Nalu Arē Rak

11 Log sa malag yah nelē, lob sa hango angēr
ngahisekē rot ayej. Sir ngahisekē rot nebē sēn
andet milion (100,000,000) gengahisekē rot rak
neggēp mehōmehō medenare tetup sēa-los-arē sēnē
gengaa la sēn denedo malaj-tumsēn lo los alam
ggev. 12 Log devong raro bōpata bē:

“Sipsip Nalu sēn desis mediik tu seriveng lo,
yoh vu rot bē geko arē bōpata rot,
gengaa nivesa vesa pin, gekwa nivesa, geni-
wēek bōpata.

Yi yō yoh vu rot bē mehōnon pin degeko arē jak,
gedenanēr niwēek los arē bōpata rangah,
gedenapisek in yi.”

13 Log sa hango ngaa aggagga pin sēn Anutu
tung lo ayej rak ving. Ngaa sēn denevēeng
ggēp yagek babu lo, gengaa sēn deneyoh dob lo,
gengaa sēn deneggevek dob gebinē lo, gengaa sēn
deneggēp lo lo lo, bayej rak medenēr bē:

“Mehō sēn nedo rak sēa-los-arē lo luho Sipsip Nalu,
hil gačo luho arēj jak na vavunē, barēj bōp rot,

genij ƙapiik los nij wëek gëp degwata los degwata!”

¹⁴ Log ngaa lubeluu sën denedo malaj-tumsën lo deyoğekin bë, “Yönon!” Lob alam ggev depetev medeneggëp loƙ luho malaj medeneƙo arëj rak.

6

Sipsip Nalu Puvin Ƙele Niƙegwi Nemadvahi-bevidek-ti Vër In Ƙapiya*

¹ Log sa halë Sipsip nalu nejom ƙapiya sën ƙele niƙegwi* nemadvahi-bevidek-luu jegwi ahon lo, lob puvin ti ya. Lob sa hango ngaa sën denedo malaj-tumsën lo ti vengwëng, lob aye vong bë vaƙuvek tetap, benër bë, “Genam!” ² Log sa malag yah loƙ pevis besa halë hoos veroo ti, lob mehöti sën rak nedo lo ƙo vasöl. Detung madub ti ni nebë madub sën denevong vu alam sën denevong begö medenekesuu lo rak yi. Log ya rak, lob vong begö mekesuu, lob yö arë in bë kesuu begö ngahiseƙë.

³ Log Sipsip Nalu puvin ƙele niƙegwi* sën netu luulo, lob sa hango ngaa sën denedo malaj-tumsën lo ngwë sën netu luu lo nër bë, “Genam!” ⁴ Lob hoos ngwë verup beniviis ƙök. Lob mehö sën rak nedo lo ƙo niwëek böpata rot in bë geƙo mamer vër in alam vu dob gedengis sir vewen vewen mede-nadiik. Nebë sënë om devo paëp-yu-anil böpata ti vu yi in bë gevong huk sënë.

⁵ Log Sipsip Nalu puvin ƙele niƙegwi* ngwë sën netu löö lo, lob sa hango ngaa sën denedo malaj-tumsën lo ti sën netu löö lo nër bë, “Genam!” Lob sa malag yah loƙ pevis besa halë hoos veriik ti. Lob mehö sën rak nedo lo ƙo ngaa veviisën sën hil galë maggin jaƙ lo ti loƙ nema. ⁶ Lob sa hango gägek

ti yam loḵ ngaa lubeluu sèn denedo malaj-tumsèn agi vuheng benër bē, “Gebago alam hir huk jaḵ nos yō meris mu. Gwevong nos wit* dēg mahen teka sèn noh vu buk timu lo doḵ nah hir huk buk timu yi. Log gwevong nos barli* dēg mahen teka löö mu doḵ nah hir huk buk timu yi. Rēḵ mu su gebasap wēi* sèn denevesi nos raḵ lo los wain!”

⁷ Log Sipsip Nalu puvin kele niḵegwi* sèn netu lubeluu lo, lob sa hango ngaa sèn denedo malaj-tumsèn lo ti sèn netu lubeluu lo nēr bē, “Genam!”

⁸ Log sa malag yah, lob sa pevis behalē hoos nisangsang ti. Log mehō sèn raḵ nedo lo arē nebē Diiksèn. Lob Alam-diiksèn-hir-nyēg ketivin yi beneyam. Lob luho deḵo nij wēēk böpata rot yoh vu bē debasuh alam vu dob na yu lubeluu bedengis yu ti. Luho rēḵ dengis sir jaḵ begō mede-nadiiḵ, gejaḵ meyip, gejaḵ niraksèn aggagga, gejaḵ reggu bemèn aggagga.

⁹ Log Sipsip Nalu puvin kele niḵegwi* sèn netu nemadvahi lo, loḵ sa halē alam heljēng la anoj nedo Anutu yi jepō degwa. Alam sēnē dejom Anutu yi gāgek ahon niwēēk wirek bedenēnēr rangah, lob alam sèn denelē sir paya lo desis sir medediik. ¹⁰ Lob anoj sēnē denēr böpata ya bē, “Oo Mehöböp sèn getu he alamin lo, genedo vabuung, gehong aggata pin niröp rot! Nangērek rēḵ mēm gwevong gāgek vu mehōnon pin sèn denedo vu dob agi begebo doḵ nah he nimin ḵōḵ vu sir-a?” ¹¹ Loḵ devo tob veroo ading loḵ yah sir ti ti, log denēr vu sir bē, “Ham najom ham ahon bemedo dus teka geving rē. Gedengis ham vahi

* **6:6:** Nos mahen ti nebē padi los wit, rēḵ mu yō agga ngwē teka

sĕn yĭk ham nevang huk timu lo los ham arimin sĕn Kerisi-yi-alam lo vahi geving nabĕ sĕn desis ham agi. Balam sĕn Anutu ggooin sir raḵ lo pin degovek na rĕ. Loḵ mĕm Anutu rĕḵ bo doḵ nah ham nimin ḵōḵ.”

¹² Log Sipsip Nalu puvin kele niḵegwi* sĕn netu nemadvahi-bevidek-ti lo, lob sa malag yah loḵ sa halĕ gejemapi bōpata ggee raḵ dob. Log hes ggĕrin yi bemalakenu raḵ nebĕ sĕn tob veriik. Log kwev mala ḵōḵ loḵ los dahis nebĕ hil nid ḵōḵ. ¹³ Log betuheng vu yaḡek depelubin medeyam dob nebĕ sĕn sang neggee raḵ kele banon nerurin to lo. ¹⁴ Log yaḡek mala maya nebĕ sĕn devevir ḵanyĕ in denaduu na. Log ḵedu pin los ḵedu loo vuheng devuu bej gedesejun medeneya. ¹⁵ Log alam-los-bengōj vu dob los alam bōp bōp, galam-begō-yi alaj sĕn denegin sir lo, galam-los-bengōj ggoreksĕn, galam los nij wĕĕk, galam pin sĕn alaj debago sir medetu hir ngaa meris lo, galam pin sĕn yō denegin sir lo, og sir pin devun sir medenedo loḵ waak jeggin jeggin vu dob gebinĕ, gedenedo loḵ pekĕ len loḵ ḵedu babuj. ¹⁶ Lob denetahi vu ḵedu pin los gelōng bĕ, “Ham kwedub benam jaḵ medo he begwĕrin he in Mehō sĕn raḵ nedo sĕa-los-arĕ agu luho Sipsip Nalu, in luho ahĕj sengĕn. ¹⁷ In luho hir buk bōpata sĕn ahĕj sengĕn medebo doḵ nah ngaa nipaya nyĕvewen lo gwĕbeng tōḵ yam ggovek ya, lob re yoh vu bĕ bare mekesuu ngaa sĕnĕ?”

7

Anutu Yi Alam Israel 144,000 Rĕḵ Demedo

¹ Ngaa pin sĕnĕ ggovek, log sa halĕ angĕr lubeluu denare loḵ dob nenga lubeluu, bevare denejom dob yi sang lubeluu ahon in bĕ su degevĕ dob, ma degevĕ loo, ma degevĕ kele rĕ. ² Log sa halĕ angĕr ngwĕ vu sĕn hes mala neverup lo merak meyam. Ko Anutu sĕn nedo mala-tumsĕn lo yi ḵanak sepa, log tahi ya niwĕĕk vu angĕr lubeluu sĕn deko niwĕĕk bĕpata rot in debasap dob los loo lo bĕ, ³ “Ham su pevis megwevong paya vu dob, ma loo geḵele lu ngaa rĕ. Gaḵ he geḵĕ he Anutu yi ḵanak jaḵ yi hur lo dabaj namugin rĕ, loḵ mĕm ham gwevong.” ⁴ Log sa hango alam sĕn deneko ḵanak raḵ dabaj lo bĕ sir 144,000 deyam vu alam Israel degwaj pin.

⁵ Sir 12,000 vu Yuda yi mewis,
log sir 12,000 vu Ruben yi mewis,
log sir 12,000 vu Gat yi mewis,

⁶ log 12,000 vu Aser yi mewis,
log sir 12,000 vu Naptali yi mewis,
log sir 12,000 vu Manase yi mewis,

⁷ log sir 12,000 vu Simeon yi mewis,
log 12,000 vu Levi* yi mewis,
log sir 12,000 vu Isakar yi mewis,

⁸ log 12,000 vu Sebulun yi mewis,
log sir 12,000 vu Yosep yi mewis,
log sir 12,000 vu Benyamin yi mewis.

Besir pin deko Anutu yi ḵanak raḵ dabaj.

Alam Yu Bĕpata Rot Dejom Raḵ Vu Anutu

⁹ Ngaa pin sĕnĕ ggovek, log sa malaḡ yah. Lob sa halĕ alam ngahiseḵĕ rot desupin sir medenedo, rĕḵ mu mehĕti su yoh vu bĕ natevin sir rĕ. Alam sĕnĕ deyam vu mehĕnon pin, gedeyam vu dob

pin, gevu mehönon degwaj ti ti lo pin, gevu ayej agga ti ti lo pin. Beyam denare sêa-los-arë mala ggëp Sipsip Nalu mala. Deröp tob veroo adingsekë, gedekö kapah bék ris loḵ nemaj, ¹⁰ gedereseeh rur bē:

“Hil gako Anutu sën nedo rak sêa-los-arë lo luho Sipsip Nalu arëj jak.

In luho deḵo hil yom lob gwëbeng hil nado nivesa!”

¹¹ Log angër pin denare tetup sêa-los-arë los alam ggev losho ngaa lubeluu sën denedo malaj-tumsën lo ving. Lob depetev medeneggëp loḵ luho malaj bedebë dabaj rak dob gedeneḵo Anutu arë rak

¹² medenenër bē:

“Yönon rot!

Hil gako hil Anutu arë jak,

behil nanër niwëek los arë böpata rangah!

Kwa nivesa pin neggëp vu yi,

lob hil kwad vesa vu yi behako arë rak!

Arë böpata rot geyi Mehö niwëek ata,

gengaa pin sënë yö neggëp vu yi degwata los degwata!

Yönon rot!”

Alam Sën Hir Nivanë Maya Gwëbeng

¹³ Lob ggev ti loḵ tepëḵ vu sa bē, “Alam sën deröp tob veroo agi maḵ sir re lo? Deyam vu tena?”

¹⁴ Loḵ senër yah vu yi nebë sënë bē, “Sa Mehöböp, sak duḡin. Gaḵ mu mëm hong mu ngo geraḵ ni.” Loḵ nër yom ggökin vu sa bē, “Alam sënë deḵo maggin los vanë böpata rëḵ denare nij wëek, om deripek hir tob loḵ Sipsip Nalu niḵök beveroo rak.

¹⁵ Nebë sënë,

om sën denare Anutu yi sêa-los-arë mala.

Lob denevong tavë vu yi buk gerangah loḵ yi
 dub vabuung.
 Gemehö sën nedo raḵ sëa-los-arë agi yö ti rëḵ medo
 geving sir megegin sir.
 16 Su rëḵ denadiikahëj nah gökin rë,
 gesu rëḵ ayoj bev in bël nah gökin rë.
 Hes su rëḵ beek doḵ navij rë,
 gengaa ti su rëḵ bev jaḵ navij rë.
 17 In Sipsip Nalu sën nedo raḵ sëa-los-arë lo rëḵ natu
 hir mehö sën malain sir,
 begeḵo sir na bël veyë bedenatum bël mala-
 tumsën-yi.
 Log Anutu rëḵ jevu malaj bël,
 gesu rëḵ dengu nah gökin rë.”

8

Sipsip Nalu Puvin Kele Niḵegwi Sën Netu Nemadvahi-bevidek-luu*

¹ Log Sipsip Nalu puvin kele niḵegwi* sën netu nemadvahi bevidek luu lo, lob ngaa pin vu yaḡek deduj ma gesu denevengwëng rë yoh vu awa nyëngelë ma ngaa ti. ² Ggovek loḵ sa halë angër nemadvahi-bevidek-luu denare ggëp Anutu mala, gedeneḵo avuuk nemadvahi-bevidek-luu loḵ nemaj yoh vu sir.

³ Log angër ti verup nare loḵ Anutu yi jepö degwa. Lob ḵo ḡabum goor gedevero kabang ngahiseḵë vu yi in besi seriveng bereggu nivesa berup na tagwaveḵ doḵ Anutu-yi-alam pin hir jomraksën. Besi seriveng jaḵ Anutu yi jepö sën desemu raḵ goor yö meris menare loḵ Anutu yi sëa-los-arë mala lo, in reggu na. ⁴ Lob kabang

aru reggu nivesa sènë los Anutu-yi-alam hir jom-raksèn pin devo sir vër in angër nema, gedeya vavunë beya deverup Anutu mala. ⁵ Loḵ angër ḵo gabum-aru-reggu-nivesa-yi beḵo nengwah sèn ggëp nelelek lo vu jepö bepup gabum, log të luḵ ya dob. Log pevis bevaḵuvek tetap bededun raḵ, lob davës vër meya, log jemapi ggee.

Angër Lubeluu Devë Avuuk

⁶ Lob angër nemadvahi-bevidek-luu sèn deḵo avuuk nemadvahi-bevidek-luu lo dero sir in bë degevë. ⁷ Lob angër muginsèn vë yi avuuk, lob hob lulanon los nengwah sarömin yi ving ḵöḵ bekeseh luḵ ya dob. Lob devo den loḵ dob los ḵele ya yu löö, lob nengwah gga dob yu ti, geḵele yu ti. Log vos ris ni mewis pin, og nengwah gga ving.

⁸ Log angër netu luu vë yi avuuk lob nengwah böp ti nebë sèn ḵedu böp ti tum loḵ, beya meto meluḵ ya loo, lob vasuh loo ya löö. Ti ḵöḵ raḵ nebë mehönnon nij ḵöḵ geluu denedo nivesa. ⁹ Lob ngaa malaj vesa pin sèn deneggëp loḵ loo ḵöḵ agi dediik geyu luu denedo nivesa. Log yaḡ pin ving nebë saga, yu ti ya devong paya geloo rehöö sir, geyu luu denedo nivesa.

¹⁰ Log angër sèn netu löö lo vë yi avuuk, lob betuheng böpata ti tum loḵ meluḵ vu yagek meya betum nebë dee sèn denetaggi lo, bevës meya. Lob vasuh bël pin vu dob ya yu löö. Vës meto meluḵ ya bël ata los bël veyë yu ti lob vong paya vu, geyu luu nahën denedo nivesa. ¹¹ Denenër betuheng sènë arë nebë Marasin Nimengëës, lob bël yu ti sagi ni mengëës raḵ. Lob alam ngahiseḵë sèn denenum bël agi, og sis sir medediik ya.

¹² Log angër sën netu lubeluu lo vë yi avuuk, lob hes los kwev, gebetuheng pin devasuh sir ya len löö löö. Lob lej ti ti malaj kënu loḵ yoh vu sir gelej luu luu netum. Log devo den loḵ rangah ya löö ving. Lob len ti mala vahis loḵ ya veröḵ yi gelen luu og rangah. Log buk len ti yik mala vahis loḵ nebë saga ving, gelen luu og betuheng los kwev denetum.

¹³ Log sa halë tuḡ böpata ti nevëeng meneyoh yagek babu. Lob sa hango ngeek bë, “Wöp-o! Wöp-o! Wöp-o! Gëpin alam sën denedo dob agi! In angër löö denahën bedenevongin bë degeve avuuk gemëm maggin natök nam vu mehõnon!”

9

Angër Netu Nemadvahi Vë Avuuk

¹ Angër netu nemadvahi vë yi avuuk, lob sa halë gebetuheng ti kehulek vu yagek metök meyam dob. Lob devo kii asoreng böpata sën adingsekë rot lo yi vu yi. ² Tahinin asoreng sënë, lob aru rak verup nebë sën nengwah böpata ti aru. Lob aru sën rak verup asoreng agi bom hes los nyëg bemala vahis loḵ. ³ Lob gab ngahisekë nebë sepaak devo sir vër in aru sënë gedeluk ya dob. Lob nij wëek nebë veveeyagek böp nij wëek medenevong rii rak mehõnon. ⁴ Rëḵ deko gagek bë su debasap vos ris ma ngaa nimewis aggagga sën nekip vu dob agi, ma kele ti rë. Gaḵ mëm dekevoh alam sën Anutu yi kanak su neggëp rak dabaj rë lo na, ⁵ gedebo vanë vu sir nabë sën veveeyagek böp. Denegga mehõnon medenevo vanë vu sir lo noh vu kwev nemadvahi, rëḵ mu su dengis mehõnon

medenadiik. ⁶ Doḵ buk sënë og mehōnon rēḵ de-
sero aggata diiksën yi, rēḵ nama gesu rēḵ denatōḵ
jaḵ rē. Rēḵ ahēj geving nabē denadiik, rēḵ mu
diiksën rēḵ beya in sir.

⁷ Sa halē sepaak lo nij nebē hoos sën denero in
bē na degevang begō jaḵ lo. Log detung ngaa ti
nebē madub goor raḵ yuj, log malaj nebē mehōnon
malaj. ⁸ Log yuj belek ading nebē avēh yuj,
genevuj nebē reggu böp layon nevuj. ⁹ Log de-
vanuh aën ahē petes ggërin newaj nebē kelenavi,
gebanisej nekelō böpata nebē sën hoos denedadii
karis ngahiseḵē medeneserög medeneya begō lo.
¹⁰ Log husej nebē veveeyagek hus. Lob hir begō
sën degelu mehōnon jaḵ lo neggëp husej, om rēḵ
degelu mehōnon jaḵ noh vu kwev nemadvahi be-
navij gesang böpata. ¹¹ Hir mehō-los-bengō og yik
angër sën negin asoreng sën luḵ meya rot gahē
degwa ma lo. Denenër angër sënë arē loḵ Hibru
ayej bē Abadon, geGrik ayej nebē Apolyon. Log hil
pekwē doḵ ayed nabē Mehō-kevohsën-ngaa-pin.

¹² Maggin böp muginsën yi ggovek ya, geham
gwengo rē! Maggin luu nahën neggëp bevongin
natōḵ nam.

Angër Netu Videk-ti Vē Avuuk

¹³ Log angër netu videk-ti vē yi avuuk, lob sa
hango mehōti aye yam loḵ vis lubeluu sën denedo
jepō goor nyëketu lubeluu benedo loḵ Anutu mala
lo. ¹⁴ Benër yam vu angër sën nejom avuuk netu
videk-ti lo bē, “Kwevelekin angër lubeluu sën de-
duu sir raḵ sēng medenedo bēl ata Yupretis lo vēr
medena.” ¹⁵ Lob kevelekin angër lubeluu sënë vēr
in bē na debasuh mehōnon na yu löö, lob dengis

yu ti medenadiik. Detung angër lo sënë wirek, bemedo denegin hes mala sënë los buk sënë, gekwev sënë, geyik ta sënë, in bë degevonḡ hir huk sënë. ¹⁶ Lob sa hango bë hir alam-begö-yi sën denerak hoos lo sir yoh vu 200 milion. ¹⁷ Lob sa nig nebë sën sa pesep behalë hoos lo sënë los alam sën denerak lo. Deröp ngaa nebë kelenavi ggërin newaj, benikök nebë nengwah leleksën, geniraru nebë yagek, genisangsang nebë ahok kedë. Geyuj nebë reggu böp layon. Lob nengwah daggen los aru, gegelöng salpa* sën netum lo, rak verup avij begelu yi meya. ¹⁸ Lob desis mehönon sën devasuh rak yu löö lo yu ti rak ngaa nipaya löö sënë medediik. Yiḡ nengwah daggen los aru ga, gelöng salpa* sën tum berak deverup hoos avij lo. ¹⁹ Hoos sënë nij wëek neggëp ggëp avij los husej. Husej nebë nyël geyuj neggëp medenegga mehönon rak. ²⁰ Rëḡ mu mehönon vahi pin sën su dediik rak ngaa nipaya löö agi rë lo, og su deggërin sir bederuu demij vu ngaa sën denesemu rak nemaj lo rë. Yönon, su denevuu sën denedudeḡ vu memö los anutu-kuungsën sën yö denesemu rak goor los seriva, gebraas los gelöng, geḡele lo rë. Ngaa sënë su deyoh vu bë degelë nyëḡ los degengo gagek, gedena rë. ²¹ Log mehönon vahi sënë denesis mehö la medenediik, gedenevonḡ parahek, gedenevonḡ baggëb, gedeneggodeḡ ngaa jeggjin jeggjin, rëḡ su deggërin sir mederuu demij vu ngaa sënë ving rë.

10

Angër Vo Kapiya MeJon Gga

¹ Sènè ggovek, log sa halè angër niwëek ata ti luk vu yagek meyam. Bom yi loḵ beggob, gemarubggii buu loḵ yu. Log mala netum nebè hes, gevaha netum nebè mudeng sèn nengwah gga bemedo netum raḵ lo. ² Jom ḵapiya mahen teka loḵ nema, lob puh yi beneggëp. Log varah vaha vesa raḵ loo gevaha ḵëj nare raḵ dob. ³ Log vong aye böpata nebè sèn reggu böp layon nengeek lo, log vaḵuvek nemadvahi-bevidek-luu detetap bedevengwëng loḵ yö ayej. ⁴ Vaḵuvek nemadvahi-bevidek-luu sènè devengwëng ggovek, lob sa hevongin bë ḵevu ayej sènè. Rëk sa hango mehöti nër aye yam vu yagek bë, “Vaḵuvek nemadvahi-bevidek-luu sèn detetap lo hir gagek, og genajom ahon meyö gëp dok yum mu, gaḵ su gekwevu!”

⁵ Log angër sèn sa halè genare raḵ loo los dob lo, varah nema vesa raḵ ya yagek, ⁶ genër yönön vavunè raḵ Anutu sèn nedo mala-tumsèn degwata los degwata lo arè. Yiḵ Anutu sènè sèn tung yagek los ngaa pin sèn denedo loḵ lo, getung dob los ngaa pin sèn denedo loḵ lo, getung loo los ngaa pin sèn deneggëp loḵ lo. Log angër nër bë, “Buk vongin govek na pehi sènè. Anutu su rëḵ gegin nah gökin rë. ⁷ Gaḵ nabè angër netu nemadvahi-bevidek-luu gevè avuuk jaḵ gëp hus baye jaḵ, og Anutu rëḵ gevong beyi ngaa sèn neggëp vunsèn wirek lo anon jaḵ. Nabè sèn nër loḵ Bengö Nivesa sèn vo vu yi hur-denenër-gagek-rangahsèn lo wirek lo.”

⁸ Log mehö sèn aye yam vu yagek mesa hango lo, nër vu sa ggökin bë, “Gena gwëḵo ḵapiya sèn yö puh yi meneggëp loḵ angër sèn nare raḵ loo los dob lo nema.” ⁹ Lob seya vu angër mesenër vu bë, “Gebo ḵapiya mahen teka saga vu sa.” Loḵ nër

vu sa bē, “Gweko nõk begegwa. Saga rēk nengēn rot vu avim nabē beggoh. Rēk mu ahēm kevus og rēk mengēēs vu.” ¹⁰ Angēr nēr ggovek, log sa haḳo ḳapiya mahen teka sēnē vēr loḳ nema beha. Lob nengēn rot loḳ savig nebē beggoh. Loḳ tum sa hengon ya, lob nimengēēs rot vu sahēg kevus.

¹¹ Lob denēr vu sa bē, “Genanēr Anutu yi gāgek rangah nah gökin jaḳ ngaa sēn rēk natōḳ vu alam ngahiseḳē vu dob ngahiseḳē, gayej ngahiseḳē, gevu alam-los-bengōj ngahiseḳē geving lo.”

11

Mehö Luu Denēr Gāgek

¹ Devo ngesing ti ni nebē atoheng vu sa in bē sa tahōō ngaa jaḳ, gedenēr vu sa bē, “Kwedi getahōō Anutu yi dub-vabuung-böp ayo vabuung los jepō, gegenatevin alam sēn denesupin sir loḳ lo geving.

² Rēk mu dub-vabuung-böp yi telig sēn neyom dobnē lo, og su getahōō, gaḳ gwevuu menök gēp. In telig sagaḳ alam dahis hir ngaa, om rēk debarah vahaj doḳ nyēg vabuung böp Yerusalem na menoh vu kwev mehōdahis-luu-bevidek-luu. ³ Lob sēk bo niwēēk böpata rot vu mehō luu, gegevong luho na denanēr sa gāgek rangah. Luho rēk degevēh bēēk nabē tob, in detato vu alam nabē degērin sir nah vu Anutu log denanēr sa gāgek rangah noh vu buk sēn 1,260 agi.”

⁴ Luho nebē kele oliv* vaha luu. Log luho nebē ram luu bedenare loḳ alam pin vu dob hir Mehōböp mala. ⁵ Nabē mehō la degevongin nabē degevong paya vu luho, og nengwah rēk jaḳ berup luho avij bega sir sēn denelē luho paya

lo. Yōnon rot, mehōti bē gevongin nabē kevoh luho na, og rēk nadiik jakŋ ngaa sēnē. ⁶ Luho nij wēek bōpata rot neggēp beyoh vu bē degērin yagek gehob nama noh vu buk sēn luho denanēr Anutu yi gāgek rangah lo. Log luho nij wēek bōpata rot neggēp beyoh vu bē depekwē bēl pin natu kōk nabē mehōnon nij kōk, gedebasap alam vu dob jakŋ ngaa nipaya aggagga. Noh vu buk pin sēn nabē luho kwaj bo nabē degevonḡ lo, og luho deyoh vu bē degevonḡ.

⁷ Luho degovek huk sēn denanēr Anutu yi gāgek rangah agi na, log mēm reggu bemēn bōpata ti rēk vu asoreng sēn lukŋ ya rot gahē degwa ma lo, mejakŋ nam vavunē belōōho dengis sir. Lob rēk kesuu luho bengis luho beluho denadiik. ⁸ Lob luho navij rēk dok gēp nyēḡ bōp sēn hil nepeggirin gāgek rakŋ bē Sodom los Ejep lo yi aggata bōp. Yikŋ nyēḡ bōp saga sēn desis luho hir Mehōbōp rakŋ kelepeko* lokŋ wirek mediik lo. ⁹ Alam la rēk vu navij agga ti ti pin, gevu mehōnon degwaj pin, gevu ayej agga ti ti pin, gevu dob pin, berēk degelē luho nij hel gēp noh vu buk lōō benyēngelē. Log su rēk dengōekin mehō la bededev luho nij hel rē. ¹⁰ Lob alam vu dob sēnē rēk kwaj vesa in luho dediik, lob rēk dedōō gedega nos bōp, gedebō kupekŋ nyēmasēn vu sir vewen vewen. In alam-denenēr-gāgek-rangahsēn luu sēnē denevo vanē pangsēn rot vu alam pin vu dob wirek.

¹¹ Lob buk lōō benyēngelē ggovek ya, lokŋ Anutu vonḡ saheng mala-tumsēn-yi lokŋ ya luho ayoj. Lob luho dekedi rakŋ bedenare. Lob mehōnon sēn delē luho lo kenuj verup bedeggōneng bōpata rot. ¹² Lob kōōk niwēek ti yam vu yagek vu luho bedengo

bē, “Melu jaḵ nam vavunē sēnē.” Lob beggob ḵo luho merak ya yaḡek galam sēn denesis begō vu luho lo, delē bē luho derak medeya. ¹³ Log pevis bejemapi ggee bōpata, lob nyēḡ bōp saga len ti mala ma, geyiḵ len nemadvahi-bevidek-lubeluu nahēn denedo. Lob jemapi sēnē sis alam 7,000 medediḵ. Galam vahi sēn nahēn denedo vesaj lo deggōneng bōpata rot bedeko Anutu sēn yaḡek ala lo arē rak.

¹⁴ Maggin bōp netu luu sēnē ggovek ya. Geham gwengo rē! Buk su rēḵ hus ading rē, gaḵ maggin netu lōō yiḵ vongin berup pevis.

Angēr Netu Nemadvahi-bevidek-luu Vē Avuuk

¹⁵ Log angēr netu nemadvahi-bevidek-luu vē yi avuuk, lob mehō la ayej rak vu yaḡek medetahi niwēēk bē:

“Hil Mehōbōp tu dob pin hir Mehō-los-bengō ggovek ya,
geyi mehō sēn ggooḡin rak in bē geḵo hil nah lo
tu Mehō-los-bengō ving nebē saga,
berēḵ medo gegin mehōnon pin degwata los
degwata!”

¹⁶ Lob alam ggev mehōdahis-bevidek-lubeluu sēn denedo rak hir sēa loḵ Anutu mala lo depetev medeneggēp loḵ Anutu mala bedepeḵa dabaj rak dob gedeko yi rak niwēēk, ¹⁷ medenēr bē:

“Oo Mehōbōp Anutu, niwēēk pin neggēp vu hong.
Genedo gwēbeng, gengo genedo yō vu
muginsēn.

Geḵo nim wēēk bōpata ggovek ya,
beḡetu mehōnon pin alaj vorot bemedo
genēḡin sir.

¹⁸ Alam dahis pin ahēj sengēn, rēḵ gwēbeng,

og ahēm sengen tōk yam rangah ggovek ya.
Log buk sēn alam-diiḵsēn denatōk nam rangah
megwengo hir gāgek lo yīḵ sēnē.

Gebuk gwēbeng sēnē, sēn gebo nivesa
nyēvewen vu hong hur alam-denenēr-
gāgek-rangahsēn lo,

gevu hong alam lo,

gevu alam pin sēn deneggōneng gedeneg-
gurek babum lo.

Kē! Sir sēn yuj ading lo, gesir sēn alam meris lo
ving.

Buk yam ggovek ya in bē gekwevoh alam sēn
denevasap ngaa vu dob lo na!”

¹⁹ Denēr ggovek, log Anutu yi dub vabuung sēn
nedo yāgek lo tateḵin yi, log kerōng-horek-yi nedo
rangah loḵ ayo vabuung soḵek. Yīḵ kerōng sagi sēn
Anutu joo gāgek vu alam Israel wirek meneggēp
loḵ lo. Lob davēs vēr behang meya, log dedun raḵ,
lob vaḵuvek tetap gedob lōngin, log hob lulanon
lev ata.

12

Avēh Luho Ngaa Bōpata Ti Nebē Karob

¹ Lob ngaa tahutahu-yi bōp ti tōk yam rangah
ggēp yāgek, nebē sēnē: Avēh ti nedo, berōp hes
mala loḵ navi nebē tob geraḵ nare kwev. Log
tung betuheng nemadluho-bevidek-luu raḵ yu
nebē madub. ² Log nalu loḵ, lob medo nevimeng
in bē geko, rēḵ vanē nevev raḵ yi pangsen rot.

³ Log ngaa tahutahu-yi ngwē tōk yam rangah ggēp
yāgek. Ngaa sagi nebē sēnē: Karob bōpata ti
neggēp. Navi kōḵ geyu nemadvahi-bevidek-luu,
gevis nemadluho. Lob tung mehō-los-bengō yi

madub nemadvahi-bevidek-luu rak yu pin. ⁴ Log hus sekee betuheng yu ti vu yagek betë yam dob. Geyik betuheng yu luu mu nedo yagek. Log karob böpata sënë ya nare loḵ avëh sën nevimeng lo mala, in bë geḵo nalu geto lob ga. ⁵ Lob avëh ḵo nalu maluh. Hur mahen sagi sën rëḵ najom aën dus ti megegin mehõnon pin jak lo. Lob avëh ḵo nalu ggovek, lob deḵo rak ya vavunë pevis, bedëḵo ya vu Anutu los yi sëa-los-arë, ⁶ log avëh sënë veyä meya nyëg-yumeris. Anutu ro yi nyëg vu sagu in bë degegin yi bedebo nos vu yi noh vu buk 1,260 sagi.

⁷ Loḵ begö böpata verup vu yagek. Angër hir ggev Mikael losho yi angër vahi devong begö vu karob böp, om karob böp losho yi angër lo denevong begö loḵ yah vu sir. ⁸ Rëḵ mu Mikael losho yi angër dekesuu sir medetii sir ya in yagek. ⁹ Karob böpata sënë luḵ yam dob, yik marub sën yö neggëp vu nyëdahis lo lob denenër arë nebë Memö Nipaya, geSatan. Sën netetuhin mehõnon pin vu dob lo. Detë yi ya dob lob detë yi angër lo ya ving yi.

¹⁰ Lob sa hango mehöti tahi niwëëk yam vu yagek bë:

“Gwëbeng hil Anutu ḵo hil yom ggovek ya,
 geniwëëk tōḵ yam rangah ggovek betu mehõ-
 los-bengö in gegin mehõnon!
 Log yi mehö sën ggooi rak in bë geḵo hil nah lo
 arë böp rak!
 In mehö sën nenër gagek rak hil arid lo sën Kerisi-
 yi-alam sir lo,
 nenër gagek rak sir vu hil Anutu buk
 gerangah.

Rëk gwëbeng angër lo detë yi ya dob ggovek ya.

¹¹ Ngaa sën vong bedekesuu yi lo yik rak sën Sipsip
Nalu nikök keseh lo,
log rak sën denenër Yesu yi gagek rangah lo,
log rak sën su kwaj nevo navij pangsen bë
demedo nivesa vu dob sënë rè lo.

Su kwaj nevo sir rë,
gak bë alam dengis sir medenadiik og yik
ggovek.

¹² Nebë sënë om ham pin sën nedo yagek lo, ham
kwamin vesa!
Rëk mu ham sën nedo dob los loo lo, ham
gwegin ham!

In maggin böpata vongin natök vu ham.

Satan luk yök vu ham ggovek ya,
lob ahë sengën böpata rot,
in rak ni bë yik hen buk hus dus teka mu.”

¹³ Karob böpata sënë lë bë detë yi ya dob, lob
tii avëh sën kol nalu maluh lo besepa rot. ¹⁴ Rëk
mu devo tug banis böpata luu vu avëh sënë in
bë gevëeng mena ben nyëg-yumeris, bena medo
ading in marub böp saga. Gerëk degegin yi nivesa
in nos vu sagu noh vu ngebek löö benyëngelë saga,
(yik buk 1,260 sën lo). ¹⁵ Lob marub sënë mutëk
bël verup avi bevaar meya nebë bël ata betamuin
avëh meya. Marub vongin bë bël geko avëh sënë
na bemala nama. ¹⁶ Rëk dob lok vu avëh bavi tök
gengon bël sën karob mutëk verup avi lo. ¹⁷⁻¹⁸ Lob
karob böpata sënë ahë sengën rot vu avëh, lob ya
in bë gevong begö vu avëh nalu lo vahi. Sir sënë
denesepa lok Anutu yi horek medenetatekin Yesu
yi Bengö Nivesa rangah.

13

¹ Log yö nare rak raggër vu loo nenga.

Reggu Bemën Böp Luu Deverup

Lob sa halë reggu bemën böp ti rak verup loo. Yu nemadvahi-bevidek-luu gevis nemadluho. (Vis nebë burmakau). Lob alam-los-bengöj hir madub nemadluho nedo rak yoh vu vis pin. Log ngaa la arëj rak neggëp yu. Arëj sënë og gagek pelësën aggagga sën nerak Anutu lo. ² Reggu bemën sën sa halë agi ni nebë reggu böp lepat, gevaha nebë reggu böp bëa vaha, gavi nebë reggu böp layon avi. Lob karob sën lo vo yi niwëek vu reggu bemën sënë. Lob tung yi tu mehö-los-bengö nebë yi, lob vo niwëek böpata rot vu yi. ³ Lob sa halë bë reggu bemën yu lo ti vong bë degelu bebegö niben neggëp rak. Niben böpata beyoh vu bë nadiik, rëk ma gebegö nyë sënë ggov ya geniben mu neggëp. Lob alam pin kenuj ya in ngaa sënë, lob desepa lok yi. ⁴ Denepetev medeneggëp lok karob böp sënë lo mala medenekö yi rak, in vo yi niwëek vu reggu bemën sënë. Gedenepetev medeneggëp vu reggu bemën sënë ving, gedenenër bë, “Maḵ re luho reggu bemën sënë deneggëp ti? Maḵ re yoh vu bë gevong begö mekesuu yi?”

⁵ Rëk Anutu lë reggu bemëm böp sënë mu, geyö medo nevonḡ paang menenër pelë rak yi. Geniwëek böpata rot neggëp in gevong ngaa pin sën kwa nevo lo noh vu kwev mehödahis-luu-bevidek-luu (yik buk 1,260 sën lo). ⁶ Yö avi rak benër pelë rak Anutu. Genër pelë rak Anutu arë, genër pelë rak yi dub-vabuung-böp, gerak yi alam sën denedo yagek lo. ⁷ Lob Anutu lë yi mu, geyö vong begö vu

Anutu-yi-alam beniwëek mekesuu sir bedahun sir ya. Log ƙo niwëek böpata rot yoh vu bë natu alam pin, gedob pin, gayej pin, genavij aggagga pin, hir mehö-los-bengö. ⁸ Mehönon pin vu dob sën su arëj neggëp loƙ ƙapiya vu buk sën Anutu tung dob rë lo, og rëƙ degeƙo reggu bemën sënë jak. Ƙapiya sënëƙ Sipsip Nalu sën desis yi mediik wirek lo yi ƙapiya mala-tumsën-yi. ⁹ Mehöti bë nenga neggëp, og gengo gagek sënë nivesa megero!

¹⁰ Nabë mehöti arë neggëp bë na ƙarabus, og rëƙ na.

Log nabë mehöti arë neggëp bë dengis yi jak paëp-yu-anil menadiik,
og rëƙ dengis yi menadiik.

Om Anutu-yi-alam denajom sir ahon rot medekerë, gayoj na timu vu Kerisi.

¹¹ Log sa halë reggu bemën böp ngwë kedi loƙ dob gebinë merak verup. Vis luu nedo rak yu nebë sën sipsip tuveƙ ti, rëƙ nengeek aye böp nebë ƙarob böpata ti. ¹² Reggu böp netu luu sënë tu reggu nipaya muginsën yi hur beƙo yi niwëek böpata pin, benevong bemehönon los ngaa-dob-yi pin deneko reggu muginsën sënë rak. Yi sën wirek begö nyë böpata neggëp rak yu beyoh vu bë gevong menadiik, rëƙ ma geggov ya in yi lo. ¹³ Reggu bemën ngwë sën netu luu nevong ngaa böp aggagga, lob vong ngaa böp ti nebë sënë: Vong benengwah luk vu yagek meyam dob rak alam malaj medelë. ¹⁴ Rëƙ Anutu lë yi mu, genevong ngaa böp aggagga ggëp reggu bemën ngwë muginsën mala, lob netetuhin mehönon vu dob sënë rak ngaa böp böp nebë sënë. Log loƙ ahëj menër bë desemu reggu bemën muginsën ƙenu ti in degeƙo arë jak.

Reggu bemèn böp sagi sèn paëp-yu-anil sis yi wirek, rëk ma genahèn nedo vesa lo. ¹⁵ Lob Anutu lë yi mu, gereggü bemèn sèn netu luu lo rov saheng lok ya reggu bemèn ngwë muginsèn kenu bevesa lok, benevengwëng. Gaḱ nabë mehö la su degeko reggu bemèn ngwë muginsèn sënë jaḱ rë, og rëk ngis sir medenadiik.

¹⁶ Log reggu bemèn sèn netu luu lo nër, lob debë kanak ti rak alam pin nemaj vesa ma dabaj. Debë rak alam-meris los alam-yuj-ading, galam-ggoreksèn los alam-kupek-masèn, galam sèn alaj debago sir tu hir ngaa meris lo los alam sèn yö denegin sir lo. ¹⁷ Om nabë mehöti su geḱo reggu bemèn sënë arë, ma yi kanak, jaḱ gëp yi rë, og su yoh vu bë rëk bago alam hir ngaa ti rë. Gesu yoh vu bë alam debago hen ngaa ti rë. ¹⁸ Gagek sënë degwa neggëp, om ham sèn los kwamin lo, og ham kwamin bo reggu bemèn yi kanak sënë nivesa mejaḱ ni. In yik kanak sënë og mehönon ti arë neggëp vunsèn lok, lob yik nebë sënë: 666.

14

Sir 144,000 Devong Raro Mewis

¹ Log sa malag yah, lob sa halë Sipsip Nalu nare rak kedü Sion*, balam 144,000 denare ving yi. Lob Sipsip Nalu luho Ama arëj neggëp rak sir pin dabaj. ² Log sa hango dedun nivesa yam vu yagek. Dedun nebë sèn lubek böp nevo dedun, genebë sèn vakuvek netetap bededun böpata. Sa hango dedun sënë vong bë sèn sengii aye nivesa, bevong bë sèn alam denesis gita baye nivesa verup. ³ Devong raro mewis ti rak, rak Anutu yi säa-los-arë mala,

gerak ngaa lubeluu sèn denedo malaj-tumsèn lo malaj, gerak alam ggev malaj. Anutu bago alam 144,000 sènè vu dob yom, lob sir sènè mu deyoh vu bè dejak raro sènè ni. Gaḅ alam vahi og su deyoh vu rē. ⁴ Alam sènè og yō delekin sir nivesa medenedo maluh bu gavèh ma. Alam sènè medo denesepa Sipsip Nalu medeneya ving yi yoh vu nyèg sèn neya lo. Anutu ggooin sir rak loḅ alam vu dob ayo vuheng gebago sir yom in bè denatu alam muginsèn medenatu seriveng vu Anutu, om sèn ḅo sir yah tu luho Sipsip Nalu yō hir ngaa. ⁵ Vu buk sèn denedo dob lo, og su denenēr gagek tetuhinsèn rē, gesu denevong ngaa ti paya meneggèp vu sir rē.

Angër Löö Denër Gagek

⁶ Log sa halè angër ti genevèeng meneya yaḅek babu vavunè rot. ḅo Bengö Nivesa sèn neggèp degwata los degwata lo. Lob yi huk bè tatekin Bengö Nivesa sènè vu alam pin sèn denedo dob agi, genanēr vu mehōnon pin sèn denedo vu dob pin, genavij agga ti ti pin, gayej ti ti pin, gemehōnon degwaj pin lo. ⁷ Tahi niwèèk bè, “Buk tōḅ yam ggovek ya in Anutu seggi mehōnon hir gagek. Om ham gönengin yi gegweḅo arè jak. Ham gweḅo Mehö sèn tung yaḅek los dob, geloo los bèl veyè pin lo arè jak.”

⁸ Angër ngwè tamu in ngwè muginsèn beyam. Lob angër ngwè sèn netu luu agi tahi bè, “Babulon* böp bumeng ya! Bumeng ya! Vong bè nyèg böp Babulon* vo wain niwèèk vu alam vu dob pin medenenum. Vong besir ngahiseḅe desepa loḅ yi baggèb lu ngaa bedenevong niwèèk ata beggèrin ayoj.”

⁹ Lok tum angër ti tamuin luho beberup. Lob angër netu löö sënë tahi ya niwëëk bë, “Nabë mehöti nadudek vu reggu bemën sënë ma kënu, ma gebë yi kånak jak daba ma nema, ¹⁰ og rëk nanum wain ti. Wain sënë yik Anutu ahë sengën, rëk mu Anutu su rëk sarömin bël geving wain sënë rë. Gağ yö rëk keseh ahë sengën dok kap in bo dok nah nipaya nyëvewen, bemehöti sën lo nanum. Lob rëk geko vanë nipaya rot jak nengwah niķerus sën medo netum rak gelöng nisangsang salpa* lo, jak angër vabuung lo malaj, gejak Sipsip Nalu mala. ¹¹ Lob aru rëk jak berup nengwah sën nevo vanë vu sir agi, berëk berup medo mena vavunë degwata los degwata. Alam sën deneko reggu bemën los kënu rak, gedeneko yi kånak rak neggëp sir lo, og su deyoh vu bë rëk desewah rangah los buk rë.” ¹² Om Anutu-yi-alam denajom sir ahon medebare niwëëk, medesepa dok Anutu yi horek, gayoj na timu vu Yesu medemedo. ¹³ Log sa hango mehöti aye yam vu yağek menër bë, “Kwevu gağek nabë sënë: ‘Alam sën degevong geving Mehöböp lok denadiik lo, og kwaj vesa!’ ” Log Anon Vabuung nër ving bë, “Yönon, kwaj vesa in rëk degevu huk ķerus ķerus sën denevong agi na gedesewah. In su rëk dena meris rë, gağ ngaa nivesa sën devong lo rëk na geving sir.”

Buk Sën Dengupin Mehönon In Bë Degeko Nyëvewen Dok Nah Hir Huk Lo

¹⁴ Log sa malağ yah, lob sa halë beggob veroo ti nedo, lob mehöti rak nedo beggob sënë vavunë. Ni nebë Mehönon Nalu, getung madub goor rak

yu, log kii loḵ nema. ¹⁵ Log angĕr ngwĕ vu dub-vabuung-böp sĕn nedo yaḡek lo meluḵ yam. Lob tahi ya niwĕĕk vu mehö sĕn raḵ nedo beggob vavunĕ lo bĕ, “Gebo nos jaḵ hong paĕp babasĕn! Nos pin vu dob anon loḵ ggovek ya! Om vosĕn anon yi buk gwĕbeng sĕnĕ!” ¹⁶ Lob mehö sĕn nedo raḵ beggob lo jom yi paĕp babasĕn raḵ bekesik ya dob, bekesik nos sĕn anon loḵ vu dob lo.

¹⁷ Log tum angĕr ngwĕ luḵ vu dub-vabuung-böp sĕn nedo yaḡek lo, beḵo paĕp babasĕn nevu malangeri ti ving. ¹⁸ Log angĕr ti sĕn negin nengwah raḵ jepö lo tah yi vĕr in jepö beyam. Lob tahi ya niwĕĕk vu angĕr sĕn ḵo paĕp babasĕn nevu malangeri ngwĕ lo bĕ, “Gweḵo hong paĕp babasĕn sĕn nevu malangeri rot aga, begena gwelov wain anon ḵod vu dob, begengupin bemedo! In anon pin moneḵ ggovek ya!” ¹⁹ Lob angĕr sĕnĕ ḵo yi paĕp babasĕn raḵ bekesik ya dob, lob lov wain anon ḵod pin besupin menedo. Lob tĕ wain anon sĕnĕ luḵ ya gabum gelöng böpata in napip. Sĕnĕḵ mu Anutu ahĕ sengĕn. ²⁰ Lob devaḵĕ wain sĕnĕ loḵ gabum böpata medepip ggĕp nyĕḡ böp Yerusalem nenga. Lob mehönon nij ḵöḵ vu gabum meto meya bevaar meneya ading rot yoh vu 320 kilomita, log vuuḵ merak verup vavunĕ bading yoh vu bĕ gengon hil mehönon.

15

Angĕr Nemadvahi-bevidek-luu Deḵo Ngaa Maggin Rot Nemadvahi-bevidek-luu

¹ Log sa halè ngaa böp ngwë tato yi vu yagek, lob sa kenug ya in. Sa halè angër nemadvahi-bevidek-luu denedo bedeko ngaa maggin rot sën rak neggëp hus lo in bë debasap mehõnon beron nemadvahi-bevidek-luu. Nabë ngaa maggin sënë govek na, og la su rëk nom berup vu tamusën gökin rë. Gaḅ Anutu ahë sengën maya veröḅ yi rak ngaa maggin rot nemadvahi-bevidek-luu sënë. ² Log sa halè ngaa ti nebë loo, gevong bë desarömin garas los nengwah. Log alam sën devong begö medekesuu bededahun reggu bemën nipaya agi los kenu, garë yi kanak lo, denare loḅ loo sën nebë garas agi nenga, lob Anutu vo ngaa ni nebë gita ggelek sir bevare deneko. ³ Denevong Anutu yi hur Moses yi raro gedenevong Sipsip Nalu yi raro sën nebë:

“Oo Mehöböp niwëëk pin ala hong.

Huk pin sën genevong lo böpata rot behe halë,
lob he kwamin ya ngahi in.

Oo mehõnon pin hir Mehö-los-bengö hong!

Hong ngaa pin og niröp,
beyõnon veröḅ yi!

Mehöböp hong ngo perurek timu vabuung.

⁴ Om alam pin rëk degöneng in hong
gedegekõ arëm jak na vavunë!

Mehõnon pin rëk denam
medenadudek vu hong.

In genesepa loḅ aggata niröpsën mu
betök yam rangah ggovek ya.”

⁵ Sënë ggovek, gesa malag yah loḅ bë ayo vabuung soḅek sën nedo yagek loḅ dub vabuung sël ayo lo tahinin. Yiḅ Anutu yi dub vabuung sël sën netato bë Anutu nedo ving yi alam

lo sënë. ⁶ Lob angër nemadvahi-bevidek-luu sën deko ngaa maggin rot nemadvahi-bevidek-luu lo, vu dub-vabuung-böp sënë ayo medeluk yam dob. Deröp tob veroo malangeri beyö niveseek, log devaku kabi goor loḵ newaj. ⁷ Log ngaa lubeluu sën denedo malaj-tumsën lo ti vo gabum goor nemadvahi-bevidek-luu vu angër nemadvahi-bevidek-luu sënë. Lob Anutu sën nedo mala-tumsën degwata los degwata lo ahë sengën pup gabum goor nemadvahi-bevidek-luu sënë. ⁸ Log Anutu niwëek los yi vunek vunek yagek-yi pup dub-vabuung-böp ayo, lob vong baru verup ggërin rot, lob mehöti su yoh vu bë dok na rë. Gaḵ rëḵ degegin angër nemadvahi-bevidek-luu sën lo gedegevong huk jaḵ ngaa maggin nemadvahi-bevidek-luu sën lo begovek na rë, loḵ mëm.

16

Anutu Ahë Sengën Nedo Loḵ Gabum Goor Nemadvahi-bevidek-luu

¹ Log sa hango mehöti aye raḵ loḵ dub-vabuung-böp sogek, betahi niwëek ya vu angër nemadvahi-bevidek-luu sënë bë, “Ham na kweseh Anutu ahë sengën gabum nemadvahi-bevidek-luu sënë duk na mejaḵ dob!” ² Lob angër muginsën ya keseh yi yi ya dob. Lob pegges nipaya veröḵ yi genivë rot raḵ alam sën deneko reggu bemën böp yi kanak raḵ neggëp navij lo, geraḵ alam sën deneko kënu raḵ lo.

³ Log angër netu luu ko yi yi, beya keseh luḵ ya loo. Lob loo pöö alam-diiḵsën nij bu raḵ, log ngaa mala vesa pin sën denedo luḵ loo lo dediik ya.

⁴ Log angër netu löö keseh yi yi luḵ ya bël ata pin los bël veyë pin. Lob sir pin ḵök raḵ nebë mehönnon nij ḵök. ⁵ Lob sa hango angër sën tu ala benegin bël lo nër bë:

“Genedo gwëbeng, gengo genedo yö vu wirek.

Hong mehö yohvu rot in gevong nyëvewen nebë sënë loḵ yah vu mehönnon.

⁶ Alam sënë dekeseh hong alam losho hong alam-denenër-gägek-rangahsën nij ḵök medediik,

om sën gevo ḵök vu alam nij paya sagi in bë denanum.

Deḵo hir nipaya nyëvewen saga ya meyoh vu.”

⁷ Log sa hango Anutu yi jepö yö tahi bë:

“Eë-ë, yönnon, Mehöböp Anutu, niwëëk pin yö neggëp vu hong,

om nyëvewen sën genevong lo, og niröp beyoh vu.”

⁸ Log angër netu lubeluu keseh yi gabum raḵ hes, lob vong behes tum böpata megga mehönnon.

⁹ Hes tum benikerus böpata rot, lob vev raḵ mehönnon pangsën rot. Rëḵ ma, gedenër pelë raḵ Anutu sën niwëëk böpata rot bevong ngaa maggin agi arë. Gesu deggërin sir medeḵo Anutu arë raḵ rë.

¹⁰ Log angër netu nemadvahi keseh yi gabum raḵ reggu bemën böp yi sëa-los-arë. Lob malakenu loḵ beggërin alam sën reggu bemën negin sir lo. Deḵo vanë pangsën rot lob deranga daggej.

¹¹ Kwaj nevo vanë los pegges böp sën raḵ sir lo, rëḵ ma gedenër pelë raḵ Anutu sën tu yägek ala lo gesu deggërin ayoj bederuu demij vu ngaa sën denevong lo rë.

¹² Log angër netu videk ti keseh yi gabum luḵ ya bël böp Eprates, lob tuus ya, gaggata neggëp vu alam-los-bengöj sën denam vu nyëg mala neverup lo. ¹³ Lob sa halë memö ningöhek löö nij nebë dek, berak deverup karob böp lööho reggu bemën lu mehö-nenër-gägek-kuungsën avij. ¹⁴ Memö löö sënë og memö nij paya kenuj, bedeyoh vu bë degevonḡ ngaa böp aggagga. Lob deneya vu alam-los-bengöj pin vu dob, in bë dengupin sir be-degevonḡ begö dok Niwëek Pin Ala Anutu yi buk böpata sënë.

¹⁵ “Ham gwengo rë! Sëḵ nök vu ham nabë sën mehö hodeḵ neyam lo. Nebë sënë, om nabë mehöti su gëp yiing rë, geyi tob jaḵ gëp yi bemedo, og su rëḵ ahë natök balam degelë beninamum rë. Gaḵ mehö saga rëḵ kwa vesa!”

¹⁶ Lob memö lo desupin alam-los-bengöj losho hir alam lo ggëp nyëg sën Hibru denenër loḵ ayej bë Armagedon lo.

¹⁷ Log angër netu videk luu keseh yi gabum ya merak nyëg meris loḵ yagek los dob vuheng atov. Lob mehöti aye rak böpata vu Anutu yi sëa-los-arë loḵ dub ayo vabuung sogek metahi yam bë, “Ggovek ya saga!” ¹⁸ Log davës vër behang meya, gededun rak, lob vakuvek tetap, gejemapi ggee böpata rot. Vu buk pin sën mehönon denedo vu dob agi, og jemapi ti su neggee böpata rot nebë ti sënë wirek rë. ¹⁹ Nyëg böp Yerusalem vasuh yi ya yu löö, lob mehönon pin hir nyëg böp böp pin detamang beto denedo. Log Anutu kwa vo nyëg böp Babulon* ving, lob vonḡ ba, Babulon* num loḵ kap sën wain nedo loḵ lo. Wain sënë og yik

Anutu ahë sengën. ²⁰ Log kedu loo vuheng pin malaj maya, log kedu pin derurin to, besu denare ggökin rë. ²¹ Log hob lulanon lev rak. Lob hob lulanon sënë, og kemu böp böp beti ti hir maggin yoh vu padi bëek ti. Luk yam vu yagek beto nesis mehönnon, lob deko maggin nipaya verök yi rak hob lulanon sënë, rëk ma gedenenër gagek nipaya rak Anutu in hob lulanon sën to mesis sir agi.

17

Avëh Baggëb Böp Kol Nipaya Nyëvewen

¹ Angër nemadvahi-bevidek-luu sën deko gabum nemadvahi-bevidek-luu lo ti yam vu sa benër bë, “Dus rak bë avëh baggëb los bengö sën tu ala menegin yi alam ggëp bël ngahi nengaj lo geko yi nipaya nyëvewen. Om genam besa tato vu hong. ² Alam-los-bengöj pin vu dob devong baggëb ngahisekë vu avëh sënë. Gemehönnon pin vu dob devong baggëb vu yi ving, lob yuj vong paya nebë sën mehönnon denenum meyuj nevong paya lo.”

³ Log angër sënë ko sa kenug meya nyëg-yumeris ti. Lob sa halë avëh ti rak nedo reggu bemën kök ti demi vu sagu. Lob gagek ngahisekë neggëp rak reggu bemën sënë navi beggërin pin. Gagek sënë og yik arë sën gagek pelësën nipaya aggagga. Log reggu bemën böp ti sënë yu nemadvahi-bevidek-luu, gevis nemadluho. ⁴ Avëh sënë röp tob kök los mala sagap beyi vunek vunek aggagga rak goor ga, vunek vunek sën denesemu rak gelöng malangeri los kumkum sën yi monë böpata lo. Log jom kap goor lok nema. Lob ngaa nivë aggagga sën Anutu

nelē bē su yoh vu rē lo, los avēh baggēb sēnē yi nḡaa ningōhek aggagga, bepin pup kap sēnē. ⁵ Log dekevu arē raḡ neggēp daba. Arē sēnē og yīḡ ḡagek peggirinsēn mu nebē:

NYĒĠ BÖP BABULON* AVĒH BAGGĒB PIN LOS
NGAA NIPAYA VERÖ K YI PIN VU DOB LO ATAJ.

⁶ Avēh sēnē sis Anutu-yi-alam loḡho alam sēn denevong ving Yesu medenenēr arē rangah lo medediik. Avēh sēnē num niḡḡōḡ lob sa halē bē yu vong paya nebē sēn alam denenum bēl mengēēs lo. Sa halē sēnē, lob sa helēk bekwag ya ngahi.

⁷ Loḡ angēr loḡ tepēk vu sa bē, “Kwam neya ngahi in va? Sengo rēḡ tateḡin avēh sēnē luho reggu bemēn hir ḡagek vunsēn degwa rangah vu hong. Yīḡ reggu bemēn sēn yu nemadvahi-bevidek-luu, gevis nemadluho, beḡo avēh meneya agi. ⁸ Gelē reggu bemēn böp sēnē ḡgovek ya. Yō nedo vu wirek, rēḡ ḡwēbeng og su nedo rē. Rēḡ mu vu tamusēn, og rēḡ yi vu asoreng sēn luḡ meya rot ḡahē degwa ma lo beḡaḡ nom vavunē, loḡ mēm mala nama na verōḡ yi. Alam dob yi sēn Anutu su kevu arēḡ loḡ ya ḡapiya-mala-tumsēn-yi loḡ buk sēn tunḡ dob los yaḡek lo rē, og rēḡ degelē reggu bemēn nipaya sēnē, lob ḡenuj na in yi. In nedo wirek, loḡ ḡwēbeng og su nedo rē, loḡ rēḡ nom berup ḡōkin vu tamusēn. ⁹ Mehōti sēn kwa nivesa lo, og yoh vu bē rēḡ ḡaḡ nḡaa sēnē ni megero. Yuseḡē nemadvahi-bevidek-luu sēnē og yīḡ nepeggirin raḡ ḡedu nemadvahi-bevidek-luu, lob avēh sēnē nedo raḡ ḡedu nemadvahi-bevidek-luu sēnē. ¹⁰ Log yuseḡē nemadvahi-bevidek-luu sēnē og yīḡ nepeggirin raḡ alam-los-bengōḡ nemadvahi-bevidek-luu. Nemadvahi malaj ma

vorot, log ti nahën nedo gwëbeng, log ti nahën gesu tu mehö-los-bengö rë. Om rëk natu mehö-los-bengö vu tamusën. Govek, loḵ yik medo hus dus teka mu. ¹¹ Log reggu bemën sën nedo vesa wirek rëk su nedo gwëbeng rë agi, loḵ ya ving betu nemadvahi bevidek löö rak. Rëk mu yik alam-los-bengöj nemadvahi-bevidek-luu sënë ti yi, rëk mu rëk mala nama na veröḵ yi.

¹² Log vis nemadluho sën gelë lo, og yik nepeg-girin rak alam-los-bengöj nemadluho. Rëk mu yö denahën gesu detu alam-los-bengöj rak rë. Rëk mu rëk degeko nij wëëk böpata rot geving reggu bemën böpata sënë, medenatu alam-los-bengöj noh vu yik hes mala timu. ¹³ Alam-los-bengöj sënë yik kwaj nevo ngaa neggëp ti. Niwëëk los niwëëk böpata rot sën neggëp vu sir lo, og rëk degadu reggu bemën ni-paya jak mededok vu. ¹⁴ Lob rëk losho Sipsip Nalu dengis sir, lob Sipsip Nalu ngis sir mekesuu sir na veröḵ yi. In yi tu alam böp böp pin hir Mehöböp, galam-los-bengöj pin hir Mehö-los-bengö. Lob yi alam sën denesepa loḵ yi lo, og rëk degevong begö sënë medekesuu. Sir sën tato sir vorot beggoin sir rak bedetu yö yi ngaa bedenevong ving aye lo.”

¹⁵ Log angër nër vu sa bë, “Bël ngahi sën gelë avëh baggëb nedo nengaj lo, og sagak yik alam pin, gesir yu böp böp sën desupin sir medenedo lo, galam pin sën navij aggagga lo, gayej agga ti ti pin. ¹⁶ Log vis nemadluho sën gelë ggovek ya bë peggirin rak alam-los-bengöj nemadluho lo, og sir pin losho reggu bemën böp rëk degërin sir medegelë avëh baggëb sën lo paya. Rëk debasap yi bedenakah hen tob pin vër gegëp ahë töksën. Log rëk dega reggos gedebesi sekë lu ngaa jak na

nengwah. ¹⁷ Yönon, Anutu vo kwa sënë loḵ ya ayoj in bë degevonḡ ngaa sën kwa nevo lo. Lob kwaj bo ngaa gëp ti. Log niwëëḵ böp sën deḵo in denatu alam-los-bengöj lo, og rëḵ degadu reggu bemën nipaya jaḵ mededoḵ vu rot, bena berup doḵ buk sën Anutu yi gägeḵ pin anon jaḵ lo. ¹⁸ Log avëh sën gelë lo, og yiḵ peḡḡirin raḵ nyëḡ böp Babulon* sën tu alam-los-bengöj pin vu dob hir yuseḵë lo.”

18

Nyëḡ Böp Babulon Mala Maya*

¹ Sënë ggoveḵ, log sa halë angër ti vu yaḡeḵ beluḵ yam. Yi niwëëḵ böpata rot, genikaḡiik jëh raḵ dob bemedo nepelibin mu. ² Lob tahi yam niwëëḵ bë: “Nyëḡ böp Babulon* bumeng ya! Bumeng ya!

Gwëbeng tu memö nij paya hir nyëḡ raḵ.

Memö nij ngöhek pin,

gesoḵ nij paya pin sën hil nahönengin lo bej.

³ In alam pin denevonḡ ngaa baggëb yi ngahiseḵë vu yi.

Lob sënë vonḡ bë sën denum yi wain niwëëḵ beyuj vonḡ paya.

Galam-los-bengöj lo vu dob sënë devonḡ baggëb vu yi ving.

Galam-dob-yi sën denevonḡ huk bagosën lo denevonḡ huk bagosën raḵ ngaa sën ayo nevu nevu in lo,

bedeneḵo monë ngahiseḵë raḵ.”

⁴ Log sa hanḡo gägeḵ ngwë yam vu yaḡeḵ menër bë:

“Sa alam, ham gwetah ham in nyëḡ böp saga. Gemedo na nenga.

In ham los sir rĕk gwebĕ dok ti in yi ngaa nipaya saga.

Geham los sir rĕk gwebĕ dok ti begweko yi ngaa nipaya nyĕvewen.

⁵ Yi ngaa nipaya vong bĕ sĕn yu bĕpata megelu lok ya yagek.

Lob Anutu medo mekwa nevo nyĕg bĕp sĕnĕ yi ngaa nipaya pin.

⁶ Ham kwamin bo ngaa agga ti ti sĕn avĕh baggĕb agi nevong lo,

beham bo dok nah vu yi nabĕ sĕnĕ nirĕp rot.

Ham bo nyĕvewen dok nah ngaa sĕn nevong lo nirĕp,

gegwevong la mesevok geving.

Avĕh sĕnĕ tee marasin nimengĕĕs lok kap in bĕ mehĕ ngwĕ denanum,

om yik ham jaa ngaa ngaa nimengĕĕs nabĕ saga dok nah,

geyu ngwĕ sevok geving begwetee dok kap in nanum.

⁷ Yĕ nekerĕ arĕ rak benevong ngaa nipaya sĕn ayo nevu nevu in lo agga ngahisekĕ.

Om ham gwevong meyĕ pasang ngu rot dok nah.

In kwa nevo lok ayo nebĕ sĕnĕ bĕ,

‘Setu avĕh-los-bengĕg benado rak avĕh-los-bengĕ yi sĕa.

Sa su nebĕ avĕh sĕn regga diik genedo alov lo rĕ.

Om maggin su rĕk natok jak sa mesengu rĕ, gak rĕk nama verok yi.’

⁸ Om ngaa maggin rot aggagga rĕk natok vu yi avuti dok buk timu.

Niraksĕn ngahisekĕ rĕk berup,

lob yi alam ngahisekë rëk pasang dengü in hir
 heljäng rot,
 gemeyip böpata rëk berup.
 Log nengwah rëk ga nyëg böp Babulon* los dahis.
 Yönon, Mehöböp Anutu yi mehö niwëek los
 gayeheng,
 om seggi yi benër vorot bë geko nipaya
 nyëvewen dok nah.

⁹ Alam-los-bengöj vu dob losho avëh sënë
 denevong baggëb los denevong ngaa agga
 ngahisekë sën ayoj nevu nevu in lo. Om alam-
 los-bengöj sënë rëk degelë genengwah natum
 bega yi baru jak, lob rëk dengü medengis sir.
¹⁰ Rëk degöneng rot in vanë sën tök vu yi agi, lob
 rëk debare ading gedenanër nabë:

‘Wöp-o, gëpin nyëg böp Babulon*!

Nyëg böp los niwëek ata hong!

Nyëvewen nipaya tök vu hong ggovek ya yik pevis
 avuti!’

¹¹ Lob alam vu dob sën denevong huk bagosën
 lo rëk kwaj bo nyëg böp sënë, lob rëk dengü in,
 bedemedo los ayoj maggin. In mehönon la su
 denebago hir kupek yah ggökin rë. ¹² Hir kupek lo
 yik nebë sënë: Goor los seriva, gëgelöng malangeri
 los kumkum sën yi monë böpata lo, getob veroo
 malangeri, getob mala sagap aggagga, getob niyes
 yes sën nikapiik lo, gejerujeng navi, gekële sën
 reggu nivesa lo, gengaa pin sën denesemu rak
 reggu böp elefant vis lo, gengaa pin sën denesemu
 rak kele sën yi monë böpata lo, gedenesemu rak
 braas, gerak aën gerak gelöng ni ketungsën lo.
¹³ Log kupek la nebë sënë: Kele sinamon navi los
 yesëk lu ngaa sën nos yi lo, gekabang aru reggu

nivesa ga, mur los praginsěj*, gewain los wěl*-
 oliv-yi sĕn denevesi nos rak lo ga, parawa brĕt yi
 los wit*, geburmakau los sipsip, gehoos los karis
 sĕn hoos denedadii lo, gemehōnon sĕn denebago
 sir in denatu hir ngaa meris lo, log mehōnon sĕn
 denebago sir in debasap sir noh vu yō kwaj lo.
 14 Log denĕr bĕ, ‘Yōnon, nos sĕn kwam nedu in bĕ
 gegwa lo, og pin devuu hong gedeya. Gekupek
 nivesa vesa pin lu ngaa sĕn yi monĕ bōp lo, los
 hong vuneksĕn nivesa vesa pin sĕn lo, og devuu
 hong ya. Mehōnon su rĕk degelĕ ngaa nabĕ sĕnĕ
 gökin gemedo vu hong rĕ!’

15 Yōnon, alam sĕn denevong huk bagosĕn rak
 ngaa agi, bedenĕko monĕ ngahi vu nyĕg bōp agi
 rĕk degōneng rot in vanĕ sĕn natōk vu nyĕg bōp agi,
 lob rĕk debare ading in yi gedengu medengis sir,
 gemedo los ayoj maggin. 16 Log denanĕr nabĕ:
 ‘Wōp-o, gĕpin nyĕg bōp sĕnĕ!

Wirek og yō nerōp tob veroo malangeri ngeri,
 getob saĕap los kōk,
 genevunĕk vu navi rak goor,
 gerak gelōng malangeri los kumkum sĕn yi
 monĕ bōp rot lo.

17 Rĕk ma gemonĕ sĕnĕ los kupek gevunĕk vunĕk
 bemalaj maya yik pevis avuti.’

Log kapten los alam sĕn denĕko yaĕ lo pin,
 galam pin sĕn denevong huk rak yaĕ lo, galam pin
 sĕn denevong huk bagosĕn rak yaĕ medeneggök
 loo lo, yō rĕk debare gĕp ading in nyĕg bōp Bab-
 ulon*. 18 Log degelĕ nengwah sĕn negga yi lo aru
 jak, lob degengeek nabĕ, ‘Nyĕg bōp ti tena los arĕ
 bōp mak nebĕ nyĕg bōp sĕnĕ menedo? Ma! Yik yō
 timu!’ 19 Log yō rĕk dejaa kebus dok yuj, gedengu

bedengis sir bedemedo los ayoj maggin. Log rĕk detahi nabĕ:

‘Wöp-o, gĕpin nyĕg böp sĕnĕ!

Yag alaj lo sĕn denedo raĭ loo lo detu alam-los-bengöj-monĕ-ggoreksĕn raĭ nyĕg böp sĕnĕ yi monĕ.

Gĕpin-o! Yiĭ mala maya verök yi pevis avuti!

²⁰ Om ham vu yagek los Anutu-yi-alam, geham sinarĕ los alam-denenĕr-gagek-rangahsĕn lo!

Ham pin kwamin vesa in ngaa sĕn tök vu nyĕg böp agi.

Anutu seggi yi, lob vo nipaya nyĕvewen vu yi

loĭ yah ngaa nipaya sĕn nevong vu ham lo.’ ”

²¹ Gagek sĕnĕ ggovek, log angĕr niwĕĕk ata ti ko gelöng ti ni nebĕ gelöng böp sĕn denerii wit* raĭ lo, lob vaĭ raĭ betĕ luĭ ya loo, log nĕr bĕ:

“Rĕk degeko nyĕg böp Babulon* medegetĕ na niwĕĕk nabĕ sagi,
gemehönon su rĕk degelĕ yi nah gökin rĕ.

²² Nebĕ sĕnĕ om gita aye, gegevĕĕg aggagga ayej,

gegevĕĕg apel los avuuk ayej,

og su rĕk degengo ngaa pin sĕnĕ ayej dok hong nah gökin rĕ.

Gemehöti sĕn tahu yi loĭ huk agga pin lo,

og su rĕk degelĕ alam nabĕ sĕnĕ demedo vu hong nah gökin rĕ.

Gegelöng böpata sĕn nerii wit* genesu maye neya lo,

og su rĕk degengo aye sĕnĕ gengu dok hong nah gökin rĕ.

²³ Ram su rĕk natum dok hong

bahĕggi nah gökin rĕ.

Log su rĕk degengo avĕh los maluh sĕn deneko sir
lo
gedebengwĕng los kwaj vesa gĕkin rĕ.

Wirek hong alam lo sĕnĕ devong huk bagosĕn, lob
detu bĕp vu dob.

Log gekuung in alam pin rak hong ngaa ag-
gagga sĕn ġenetung bu rak lo.

²⁴ Log detok rak alam-denenĕr-ġagek-rangahsĕn
losho Anutu-yi-alam gesir pin
sĕn denesis sir medenediik vu dob lo pin nij
kĕk lok hong Babulon,
bedegwa negġep vu hong.”

19

Alam Kwaj Vesa In Babulon Mala Maya*

¹ Sĕnĕ gġovek, log sa hango ngaa ti nebĕ sĕn
alam ngahisekĕ denevong raro vu yagek, bede-
nenĕr bĕ:
“Aleluya!

Hil Anutu, yi yĕ timu sĕn ko hil yom vu yi.

Yi mehĕ niwĕĕk los vunĕk vunĕk yagek-yi
malangeri rot.

² Nengo ġagek, og nesepa lok ngaa nirĕp mu mene-
segi alam rak,

benevong nyĕvewen lok yah vu sir nirĕp rot.

Lob avĕh-baggĕb-los-bengĕ sĕnĕ nevasap alam-dob-
yi pin rak yi bagġĕb,

om sĕn Anutu vo nipaya nyĕvewen lok yah vu
yi,

bevo nyĕvewen lok yah yi alam sĕn nesis lo nij
kĕk.”

³ Lok detahi yah gġokin bĕ:

“Aleluya! Hil ġako Anutu arĕ jaġ!

Nengwah sĕn gga nyĕg bĕp agi aru medo
neraḵ degwata los degwata!”

⁴Log alam ggev mehĕdahis-bevidek-lubeluu sĕn lo,
losho ngaa lubeluu sĕn denedo malaj-tumsĕn lo,
depetev medeneggĕp loḵ Anutu sĕn nedo raḵ sĕa-
los-arĕ lo mala, gedĕḵo arĕ raḵ bĕ:

“Yĕnon rot! Aleluya!”

⁵Lob mehĕti aye raḵ ggĕp Anutu yi sĕa-los-arĕ,
benĕr bĕ:

“Ham sĕn Anutu yi hur ham,
beham nehĕnengin yi lo,
geham alam yumin ading los ham alam
meris,

ham pin gwĕḵo Anutu arĕ jaḵ!”

Sipsip Nalu Ḵo Avĕh Medenevong Nos Bĕpata

⁶Log sa hango ngaa ti nebĕ sĕn alam ngahiseḵĕ
rot desupin sir bedenenĕr gaḵek, lob dedun nebĕ
sĕn lubek bĕpata. Genebĕ sĕn vaḵuvek netetap
bededun bĕpata lo, bedenenĕr bĕpata bĕ:

“Aleluya! Hil gaḵo Anutu arĕ jaḵ!

Hil Mehĕbĕp Anutu, yi mehĕ los niwĕĕk!

Gwĕbeng tu ala sogek menegin ngaa pin!

⁷Hil ahĕd nivesa menapisek in yi rot gegaḵo arĕ
jaḵ!

In buk dus raḵ ggovek ya in Sipsip Nalu
vongin geḵo avĕh.

In venĕ ro yi ggovek ya menegin.

⁸Lob Anutu vo rĕprĕp veroo malangeri vu yi berĕp
loḵ yi.

Rĕprĕp sĕnĕ yĕ mewis anon benepelibin.”

(Rĕprĕp veroo sĕnĕ yik tahu ngaa nirĕp sĕn Anutu
yi alam denevong lo.)

⁹ Log angër nër vu sa bē, “Gekwevu gagek sēnē nabē: Alam sēn Anutu vong dik ya in sir bē denam in nos bōp sēn Sipsip Nalu geḱo avēh lo, og kwaj vesa!” Log nēr vu sa ving bē, “Gagek sēnē og Anutu yi gagek anon.” ¹⁰ Lob sa petev loḱ angër vaha gesa bē gako arē jaḱ, loḱ nēr vu sa bē, “Su gwevong nabē sēnē! Yiḱ sa hur mu nebē ham los arim lo pin sēn ham ayomin neya timu vu Yesu menenēr yi gagek rangah lo. Yiḱ ham gwēḱo Anutu yō timu arē jaḱ. Hil araq ni bē Anon Vabuung vong huk loḱ alam-denenēr-gagek-rangahsēn ayoj bē denanēr Anutu yi gagek rangah, genevong huk loḱ alam sēn denenēr Yesu arē rangah lo ving nebē saga.”

Mehō Sēn Raḱ Hoos Veroo

¹¹ Log sa halē yagek tateḱin gehoos veroo ti nare. Bemehōti rak nedo, barē nebē “Mehō Sēn Nevong Yoh Vu Yi Gagek” ga, “Mehō Gagek Anon Yi”. Nabē mehōti sēnē gengo gagek, genabē gevong begō, og nesepa loḱ aggata nirōp mu menevong. ¹² Mala gahis netum nebē nengwah daggen, gemehō-los-bengō yi madub ngahiseḱē rak nedo yu. Gedekevu arē rak neggēp navi, rēḱ yō timu rak arē sēnē ni, gaḱ alam vahik su deraq ni rē. ¹³ Generōp rōprōp ading sēn dedagoo loḱ ḱōḱ lo. Log denenēr arē bē, “Anutu yi Gagek”. ¹⁴ Log alam-begō-yi vu yagek deraq hoos veroo, bedetamuin yi medeya. Gederōp tob veroo malangeri benikapiik menepelibin. ¹⁵ Paēp-yu-anil nevu malangeri rot ti vare nesoo loḱ alaj avi, beneggēp in bē ngis mehōnon jaḱ. Log nejom aēn dus ti loḱ nema in gegin mehōnon jaḱ. Anutu mehō niwēēk ata, bahē sengēn bōpata vu alam sēn su ayoj neya timu vu yi

rè lo, om rèk bakè sir na nabè sèn denevakè wain anon loḵ gabum böp ayo lo. ¹⁶ Gedekevu mehö sènè arè rak neggëp yi tob los vagi nebè:

“ALAM-LOS-BENGÖJ PIN HIR MEHÖ-LOS-BENGÖ,
GALAM BÖP PIN HIR MEHÖBÖP.”

¹⁷ Log sa halè angër ti nare loḵ hes mala. Gene-tahi ya vu soḵ pin sèn denevëëng medeneyoh vavunè lo bë, “Ham pin ngupin ham nam in Anutu yi nos böp. ¹⁸ Ham rèk gwa alam-los-bengöj nij reggos geham rèk gwa alam yuj rëmek los alam anil degwa nij reggos gehos los alam sèn denerak lo nij reggos. Ham rèk gwa alam pin nij reggos, alam sèn yö denegin sir lo, losho alam sèn alam denebago sir medenetu hir ngaa meris lo, galam sèn yuj ading los alam meris lo.”

¹⁹ Lob sa halè reggu bemèn böp galam-los-bengöj pin vu dob losho hir alam-begö-yi desupin sir yam ggovek ya in bë dengis begö vu mehö sèn rak nedo hoos veroo lo losho yi alam-begö-yi. ²⁰ Rèk ma gedekesuu sir bedejom reggu bemèn böp ving yi mehö sèn nenër-gägek-kuungsën-rangah lo ahon mededuu luho. In wirek og reggu bemèn ni-paya sènè lè gemehö-nenër-gägek-kuungsën sènè nevong ngaa böp ngahisekè benetetuhin alam sèn deneko reggu bemèn yi kanak rak navij gedeneko kenu rak lo. Om reggu bemèn luho mehö-nenër-gägek-kuungsën sènè yö nahën denedo los malaj vesa. Log detè luho luḵ ya nengwah sèn böpata rot nebè ngaggee, genikerus ata gegelöng salpa* medo netum loḵ lo. ²¹ Log mehö sèn nerak hoos lo sis luho hir alam vahi sèn nahën denedo vesaj lo pin rak paëp-yu-anil sèn vare nesoo loḵ avi lo

medediik. Log soḵ pin yam degga alam sènè nij reggos bahèj pup ya.

20

Satan Nedo Karabus Ta 1,000

¹ Lob sa halè angër ti vu yagek meluk yam. Lob jom kii asoreng sèn luḵ meya rot gahè degwa main lo loḵ nema, bejom sèng böpata rot loḵ nema ving. ² Jom qarob böp sènè ahon. Yiḵ marub sèn yö neggëp vu nyëdahis lo. Yi Memö Nipaya, geyi Satan. Lob angër duu yi raḵ sèng niwëek in bë medo noh vu ta 1,000. ³ Log të yi luḵ ya asoreng sèn luḵ meya rot gahè degwa main lo, gepeka avi yah, basis loḵ in, gejegwi kele niḵegwi* raḵ. Om Satan su yoh vu bë tetuhin alam gökin rë, gaḵ yö rëḵ gëgin ta 1,000 sènè begovek na rë, loḵ mëm degeḵo yi vër beyiḵ medo hus dus teka mu.

⁴ Log sa halè sèa-los-arë la denedo bemehö la raḵ denedo. Anutu vo huk vu sir in bë deseggi mehönon hir gagek. Gesa halè alam ngahiseḵë sèn denevong ving Yesu lo anoj. Sir sèn denenër Yesu yi gagek tato, gedenenër Anutu yi gagek rangah, lob alam nij paya deketöv kwaj bedenediik lo. Su denedudeḵ vu reggu bemën nipaya, ma denedudeḵ vu ḵenu rë. Gesu denebë yi ḵanak raḵ dabaj ma raḵ nemaj rë. Lob vesaj loḵ yah bedetu alam-los-bengöj, belosho Kerisi denëgin ngaa pin yoh vu ta 1,000. ⁵ Yiḵ buk muginsën sèn alam dekedi jaḵ vu bedub lo sènè. Rëḵ alam diiksën vahi pin su rëḵ dekedi jaḵ nah doḵ buk sènè rë, gaḵ yö rëḵ degëp rot, beta 1,000 saga govek na rë. ⁶ Alam sèn dekedi jaḵ nah doḵ buk muginsën agi, og kwaj

vesa bedemedo vabuung. In diiksĕn sĕn natu luu lo niwĕĕk su yoh vu bĕ dahun sir rĕ. Gaḵ rĕḵ denatu Anutu luho Kerisi hir alam-denĕḵo-sriveng lo. Lob rĕḵ denatu alam-los-bengōj belosho Kerisi degeḡin ngaa pin noh vu ta 1,000 sĕnĕ.

Satan Kepĕ Ya

⁷ Ta 1,000 sĕnĕ govek na, loḵ mĕm degeḵo Satan bĕr in ḵarabus, ⁸ gegeto mena in tetuhin alam pin, benoh vu alam sĕn denedo dob nenga ḵetu lūbeluu lo, vu Gok losho yi alam Magok. Satan rĕḵ ngupin sir in na degevang begō, lob sir ngahiseḵĕ rot nebĕ sĕn raggĕr loo nenga. ⁹ Bededoḵ na nyĕḡ pin medeketumin Anutu-yi-alam doḵ nyĕḡ sĕn denedo loḵ lo. Yiḵ nyĕḡ bōp sĕn Anutu ahĕ neving pangsĕn lo. Rĕḵ mu nengwah rĕḵ duḵ nam vu yageḵ mega sir. ¹⁰ Satan tetuhin sir, om Anutu rĕḵ getĕ yi duḵ na ngaggee bōpata sĕn nengwah niḵerus ggĕp netum raḵ ḡelōng salpa* lo. Reggu bemĕn nipaya luho mehō-nenĕr-ḡageḵ-kuungsĕn-rangah denedo loḵ sĕnĕ vorot, om lōōho rĕḵ degeḵo vanĕ buk gerangah degwata los degwata gesu rĕḵ desewah rĕ.

Buk-gageḵ-yi Tōḵ Yam

¹¹ Log sa halĕ sĕa-los-arĕ veroo bōp ti nedo, bemehōti nedo raḵ. Gedob los yageḵ veya meya in yi, genyĕḡ meris. ¹² Gesa halĕ alam-diiksĕn denare, alam yuj ading los alam meris, medenare loḵ sĕa-los-arĕ sagi mala. Gemehō sĕn raḵ nedo sĕa lo vōng medetĕḵin ḵapiya la. Detĕḵin ḵapiya mala-tumsĕn-yi, gedetĕḵin ḵapiya sĕn ne-seggi alam-diiksĕn raḵ lo la ving. Nelĕ ngaa pin sĕn mehōnon denevang lob denekevu loḵ ya

ḵapiya agi beneseggi sir rak yoh vu. ¹³ Log alam sèn denediik medeneggëp luḵ loo lo, galam sèn denediik medeneggëp loḵ dob gebinè lo, losho alam-diiksèn pin deyom, bemehö sèn nengo gagek lo seggi sir ti ti loḵ yah ngaa sèn denevong wirek lo. ¹⁴ Lob tè alam malaj-masèn-yi los alam sèn denedo loḵ Nyëg Nipaya lo luḵ ya ngaggee böpata sèn nengwah medo netum loḵ lo. Ngaggee böpata sèn nengwah medo netum loḵ agi, og yik diiksèn sèn netu luu lo. ¹⁵ Lob alam sèn su arëj neggëp loḵ ḵapiya mala-tumsèn-yi agi rë lo, og tè sir pin luḵ ya ngaggee böpata sèn nengwah medo netum loḵ lo ving.

21

Yagek Los Dob Mewis

¹ Log sa halë yagek los dob mewis neggëp. Yagek muginsèn los dob muginsèn mala maya veröḵ yi. Geloo su neggëp ggökin rë. ² Gesa halë nyëg böp vabuung sënë, og yik Yerusalem mewis. Sa halë nedo ving Anutu, lob vuu yagek beluḵ yam los vuneḵ vuneḵ nivesa nebë sèn avëh nevuneḵ vu yi rak vuneḵ vuneḵ nivesa in jaḵ regga. ³ Log sa hangö aye böpata ti tahi yam ggëp sëa-los-arë bë, “Ham gwengö rë! Gwëbeng Anutu yi dub-vabuung-böp nedo ving mehönon! Log Anutu rëḵ medo geving sir bedenatu yi alam. Yönon, Anutu yö rëḵ medo geving sir benatu hir Anutu. ⁴ Rëḵ jevu sir pin malaj bël na. Galam su rëḵ denadiik gökin rë, gesu rëḵ ayoj maggin gökin rë, gesu rëḵ dengu medengis sir gökin rë, genavij su rëḵ gesang nah rë. Gaḵ ngaa wirek hen pin maya veröḵ yi.”

⁵ Lob mehō sēn rak nedo sēa-los-arē lo nēr bē, “Ham gwengo rē! Sēk gevong ngāa pin natu mewis jak yik pehiko sēnē!” Log nēr vu sa bē, “Kwevu gāgek sēnē, in gāgek sēnē og yōnon rot, beyoh vu bē alam degevonḡ geving rot.” ⁶ Log nēr vu sa ggōkin bē, “Ngāa pin sēnē tōk yam ggovek ya! Sengo ti hevong bengāa pin anon rak vu muginsēn, log saḡ semu ngāa pin vu tamusēn sagi beggovek ya. Setu ngāa pin degwasekē los yusekē. Nabē mehōti ayo bev in bēl, og sēk gevong bēl veyē mala-tumsēn-yi benanum nyēmasēn. ⁷ Mehōti sēn kesuu ngāa maggin los ngāa nipaya pin lo, og rēk geḡo ngāa sēn senēr wirek bē rēk geḡo lo natu yi ngāa, gesa natu yi Anutu genatu sa nalug. ⁸ Gaḡ alam sēn deneggōneng medeneggērin sir yah lo, galam sēn deneruu demij vu Anutu lo, galam sēn denesepa loḡ ngāa nipaya verōk yi medeneḡo rak lo, galam sēn denesis mehōnon medenediik lo, galam sēn denevonḡ baggēb lo, galam sēn denevonḡ parahek lo, galam sēn denedudeḡ vu ḡeriing lo, galam pin sēn denenēr gāgek kuungsēn los denelah gāgek vun lo, og sir pin rēk dedoḡ na ngaggee bōpata sēn nengwah nivanē medo netum rak gelōng salpa* lo. Yik diiksēn netu luu lo sēnē.

Yerusalem Mewis

⁹ Lob angēr nemadvahi-bevidek-luu sēn deḡo ngāa maggin nemadvahi-bevidek-luu loḡ gabum nemadvahi-bevidek-luu in bē dekevoḡ mehōnon jak lo ti yam vengwēng vu sa benēr bē, “Genam rēk sēk tato avēh sēn Sipsip Nalu rēk geḡo natu venē lo vu hong.” ¹⁰ Log angēr ḡo sa ḡenug meya ḡedu bōp adingsekē ti, betato nyēḡ bōp vabuung Yerusalem sēnē vu sa. Nedo ving Anutu, lob vuu

yagek geluḵ yam. ¹¹ Anutu niḵapiik jēh niwēēk raḵ nyēg böp sēnē. Niḵapiik yō agga ti nebē gelōng sēn denebago raḵ monē böp lo. Kē! Nebē gelōng malangeri jaspera, gemala rangah rot nebē garas. ¹² Log ḵatum og vaha adingsekē rot, geyi veluung avi nemadluho-bevidek-luu neggēp loḵ, bangēr nemadluho-bevidek-luu denare yoh vu pin. Log alam Israel degwaj nemadluho-bevidek-luu arēj ti ti neggēp raḵ veluung avi ti ti pin. ¹³ Veluung avi löö neggēp loḵ ḵatum nenga sēn neya los hes mala neverup lo, gelöö neggēp ya los sēn ayöōng neyam lo. Gelöö neggēp ya los sēn sang neverup lo, gelöö neggēp ya los sēn hes mala nemasuseḵ ya. ¹⁴ Nyēg böp sēnē yi ḵatum ahē degwa, og gelōng sēn bo niwēēk vu lo nemadluho-bevidek-luu neggēp loḵ, lob Sipsip Nalu yi sinarē nyēdahis nemadluho-bevidek-luu sēn lo arēj raḵ neggēp gelōng sēnē.

¹⁵ Log angēr sēn vengwēng vu sa lo, jom atoheng goor ti in bē tahōö nyēg böp sēnē los yi veluung avi geyi ḵatum jaḵ. ¹⁶ Nyēg böp sēnē yi ḵatum nenga vahi vahi pin neggēp ti, nyē los kweben neggēp ti. Angēr tahōö nyēg böp sēnē nenga telēsen raḵ yi atoheng, lob ading yoh vu 2,400 kilomita. Nyēg böp nenga vahi vahi pin ading nebē sēnē, geraḵ raḵ yi bepin neggēp ti. ¹⁷ Log tahōö ḵatum ving, rēḵ adingsekē berak ya vavunē rot yoh vu 66 mita. Yik angēr tahōö ḵatum nebē sēn yik hil netahōö lo. ¹⁸ Anutu semu ḵatum sēnē raḵ gelōng malangeri jaspera. Log semu nyēg böp sēnē raḵ goor yō meris bemedo netum nebē garas. ¹⁹ Anutu vunēḵ vu nyēg böp yi ḵatum ahē degwa raḵ gelōng malangeri aggagga sēn yi monē böpata lo.

Gelöng jaspera nedo ya ahë degwa mugin.
 Log gelöng lapis lasuli sën niraru lo netu luu.
 Log gelöng aget sën niraru nebë lo netu löö.
 Log gelöng nimewis emeral netu lubeluu.

²⁰ Log gelöng sardoniks sën kök los veroo nesala yi lo netu nemadvahi.

Gegelöng kök konelian netu videk ti.

Gegelöng krisolit sën nisangsang lo netu videk luu.

Log gelöng nimewis ngwë sën beril lo netu videk löö.

Log gelöng nisangsang ngwë sën topas netu videk lubeluu.

Log gelöng nimewis ngwë sën krisopres netu nemadluho.

Log gelöng niraru ngwë sën hiasint netu nemadluho-bevidek-ti.

Log gelöng sekwahek agga ngwë sën mala sagap medenenër arë nebë ametist lo netu nemadluho-bevidek-luu.

²¹ Log vong reping nemadluho-bevidek-luu sën lo rak kumkum veroo (perl) sën yi monë böp lo nemadluho-bevidek-luu. Deko kumkum böp böp medesemu reping pin rak, gedesemu aggata pin vu nyëg saga rak goor yö meris bemala rangah rot nebë garas. ²² Log sa su halë dub-vabuung nedo loḱ nyëg böp sënë rë. Gaḱ Mehöböp Anutu, mehö los niwëek, luho Sipsip Nalu, yiḱ detu nyëg böp sënë yi dub-vabuung. ²³ Lob alam nyëg saga su rëḱ deḱ vu in hes los kwev nabë natum vu sir rë. Gaḱ Anutu nikapiik netum rak nyëg saga, geSipsip Nalu tu nyëg sënë yi ram. ²⁴ Om alam pin rëḱ dena ḱ nyëg böp sënë yi rangah. Galam-los-bengöj vu dob rëḱ dengupin hir ḱupeḱ nivesa vesa

medegeko mededok na. ²⁵ Su rēk debēhii katum yi veluung avi rangah rē, gesu rēk nabuk dok dok nyēg sēnē rē. ²⁶ Alam pin rēk dengupin hir ngaa nivesa vesa los hir kupek malangeri mededok na nyēg sēnē. ²⁷ Gaḱ ngaa ningöhek, gemehönon sēn denvong ngaa nipaya aggagga lo, gemehönon sēn denenēr gāgek kuungsēn lo, og su rēk dedok na nyēg sēnē rē. Gaḱ alam sēn arēj neggēp loḱ Sipsip Nalu yi ḱapiya-mala-tumsēn-yi bē demedo malaj-tumsēn degwata lo mu mēm sēn rēk dedok na.

22

Bēl Los ḱele Mala-tumsēn-yi

¹ Log angēr sēnē tato bēl böp mala-tumsēn-yi vu sa, lob sa halē gemala rangah nebē garas. Bēl sēnē nebegi verup Anutu luho Sipsip Nalu hir sēa-los-arē benevaar meneya, ² beneyoh nyēg böp yi aggata vuheng atov. Log ḱele mala-tumsēn-yi denare loḱ bēl sēnē nenga vahi vahi. Lob denesis anoj beron nemadluho-bevidek-luu neyoh vu ta pin. Denesis anoj raḱ kwev. Lob ḱele sēnē ris, og deyoh vu bē degevong bemehönon nijraksēn nijvesa jaḱ.

³ Log gāgek maggin-yi sēn Anutu nēr raḱ mehönon vu muginsēn lo, og ggovek ya. Gaḱ su rēk medo nah gökin rē. Anutu luho Sipsip Nalu hir sēa-los-arē rēk medo dok nyēg böp sēnē. Log Anutu yi hur lo rēk degeko yi jaḱ. ⁴ Log mēm rēk degelē mala. Log arē rēk jaḱ gēp dabaj. ⁵ Su rēk buk dok nah gökin rē. Log ram hen huk sēn netum lo, los hes hen huk sēn netum lo maya. Gaḱ Mehöböp Anutu rēk gevong rangah vu sir. Lob

rëḵ denatu alam-los-bengöj medegegin ngaa pin degwata los degwata.

Yesu Rëḵ Duk Nom Pevis

⁶ Log angër nër vu sa bë, “Gagek pin sënë og yõnon rot, beyoh vu bë alam pin degevong gev-ing yi rot. Mehöböp Anutu sën nevong yi Anon Vabuung vu alam-denenër-gagek-rangahsën in bë denanër yi gagek rangah lo, vong yi angër yam in bë nanër ngaa pin sën rëḵ anon jak pevis lo vu yi hur lo pin.

⁷ Log Yesu nër bë, ‘Ham gwengo rë! Sëḵ natök nöḵ vu ham pevis.’ Mehöti sën nesepa loḵ Anutu yi gagek sën neggëp loḵ Anutu-yi-ḵapiya agi-yiḵ ngaa sën rëḵ anon jak vu tamusën lo-og mehö sënë kwa vesa!”

⁸ Log sa Jon, sa hango gagek sënë, gesa halë ngaa pin sënë. Sa hango los halë ggovek, log sa petev menahëp loḵ angër sën tato ngaa pin vu sa agi mala, gesa bë gaḵo yi jak. ⁹ Loḵ pevis menër vu sa bë, “Su gwevong nabë sënë! In sa hur ti yiḵ nebë hong ving arim lo sën sir alam-denenër-gagek-rangahsën lo. Geyiḵ hur mu sa nebë alam sën denesepa loḵ ḵapiya agi yi gagek lo. Gaḵ yiḵ gwëḵo Anutu yö timu jak.”

¹⁰ Lob nër vu sa ving bë, “Anutu yi gagek sën neggëp loḵ ḵapiya agi, og su gegulin, in buk sën Anutu bë gevong ngaa pin agi dus raḵ ggovek ya.

¹¹ Om mehö sën nesepa loḵ ngaa nipaya lo, og yö medo gevong yi ngaa nipaya nabë saga rot. Gemehö sën nesepa loḵ ngaa ningöhek lo, og yö medo gevong yi ngaa ningöhek nabë saga rot. Log mehö sën nesepa loḵ ngaa nivesa lo, og yö medo

gevong yi ngaa nivesa nabē saga rot. Gemehö sēn nesepa loḵ ngaa niröp lo, og yö medo gevong yi ngaa niröp nabē saga rot.” ¹² Yesu nēr bē, “Ham gwengo rē! Sēḵ natōḵ nōḵ vu ham pevis. Lob sēḵ gako nyēvewen menōḵ vu mehōnon pin, lob sebo doḵ nah vu sir ti ti noh vu ngaa pin sēn denevong lo. ¹³ Sengo ti hevong bengaa pin anon raḵ vu muginsēn, log sēḵ semu ngaa pin nivesa jaḵ vu tamusēn. Sa mehō muginsēn los tamusēn. Setu ngaa pin degwasekē los yusekē. ¹⁴ Alam sēn deneripek hir tob bemewis neraḵ lo, og kwaj vesa, in deyoh vu bē rēḵ dega kele mala-tumsēn-yi anon. Gedeyoh vu bē rēḵ dedoḵ na ḵatum nyēḡ böp saga avi mena dedoḵ na. ¹⁵ Gaḵ alam sēn nij paya verōḵ yi nebē anōö lo, los mehōnon sēn denevong parahek lo, galam sēn denevong baggēb lo, galam sēn denesis mehōnon medenediik lo, galam sēn denjom raḵ vu ḵeriing lo, galam pin sēn ahēj neving gagek kuungsēn medenenēr lo, og rēḵ nah demedo nenga in Anutu yi nyēḡ böp sēnē.

¹⁶ Sa Yesu, sa hevong sa angēr yōḵ vu ham in bē nanēr gagek sēnē vu ham sēn sa alam ham lo. Yiḵ sa sēnē sēn Davit* yi mewis, besa degwa vu yi. Lob yiḵ sa sēnē sēn Betuheng Majelēē.”

¹⁷ Log Anon Vabuung luho Sipsip Nalu venē denēr bē, “Genam!” Lob mehōti bē gengō gagek sēnē, og nanēr nabē, “Genam!” Log nabē mehōti ayo bev in bēl, og nam, in mehōti bē nanum, og yoh vu bē nam nanum bēl-mala-tumsēn-yi nyēmasēn.

¹⁸ Log sa bē nanēr gagek niwēēk ata vu alam pin sēn denengo gagek loḵ ḵapiya agi, raḵ ngaa sēn rēḵ berup vu tamusēn lo nabē: Bē mehōti gelu gagek ngwē doḵ na gagek sēnē, og Anutu rēḵ ngupin

ngaa maggin pin sën nër meneggëp loḵ ḵapiya agi nah vu yi. ¹⁹ Lob nabë mehöti gelov gägek la bër in gägek sën raḵ ngaa tamusën-yi meneggëp loḵ ḵapiya agi, og Anutu rëḵ gelov yi bër gesu rëḵ ga ḵele mala-tumsën-yi sënë anon rë. Gesu rëḵ dok na nyëḡ vabuung böp sën sa netateḵin meneggëp loḵ ḵapiya agi rë.

²⁰ Mehö sën nër ngaa pin bë rëḵ anon jaḵ agi nër bë, “Sëḵ nom pevis yönon rot!” Eë, oga! Mehöböp Yesu, genam!

²¹ Mehöböp Yesu yi semusemu nöḵ gëp geving ham pin. Yönon.

Gagek Mewis
The New Testament in the Central/Mapos dialect of the
Buang language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Buang Mapos long
Niugini

Copyright © 2003 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Buang, Central/Mapos (Buang)

Dialect: Central/Mapos

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

18a972db-abcc-5dc3-9031-f1d4455b33c3